
HOME NOTRE DAME

René Gybels

Toneelmanuscript

RG

René Gybels
Baandries 5
3583 PAAL
Tel. 011/42 64 05

Annick Gybels
Wijnpeerstraat 7
9820 MERELBEKE
Tel. 09/232 25 05

Bestellingen: rene.gybels@skynet.be

annick.gybels@gmail.com

[Website: renegybels.wixsite.com/toneel](http://renegybels.wixsite.com/toneel)

HOME NOTRE DAME

Blijspel in drie bedrijven

door

René Gybels

Dit toneelstuk wordt u uitsluitend ter lezing overgemaakt. Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd of verveelvoudigd met de oog op de uitvoering van het stuk en/of worden openbaar gemaakt op welke wijze ook zonder voorafgaande toestemming van de auteur of zijn gevolmachtigde.

Indien u het stuk wenst te spelen.

Indien u een digitale tekst ter lezing werd overgemaakt, ontvangt u een geschreven toelating om het stuk te verveelvoudigen op zoveel exemplaren als nodig voor het opvoeren van het stuk samen met het formulier “Aanvraag tot toelating” met de nodige richtlijnen inzake auteursrechten.

Indien u niet in het bezit bent van de tekst ontvangt u op eenvoudig schriftelijk, telefonisch of elektronisch verzoek, gericht aan René of Annick Gybels, GRATIS een digitale of een losbladige brochure. Hierbij ontvangt u eveneens een geschreven toelating om het stuk te verveelvoudigen op zoveel exemplaren als nodig voor het opvoeren van het stuk samen met het formulier “Aanvraag tot toelating” met de nodige richtlijnen inzake auteursrechten.

Contactpersonen: * **René Gybels**

Baandries 5 3583 Paal

Tel. 011/42 64 05

***Annick Gybels**

Wijnpeerstraat 7 9820 Merelbeke

Tel. 09/232 25 05

Bestellingen: rene.gybels@skynet.be
annick.gybels@gmail.com

Website: renegybels.wixsite.com/toneel

PERSONAGES

9 dames – 7 heren – ev. 1 accordeonspeler/speelster.

MOEDER-OVERSTE: een zuster van tussen de vijftig en de zestig jaar, van huis uit Franstalig zoals blijkt uit haar spreken, waarbij zij geregeld verkeerde lettergrepen beklemtoont en de werkwoorden verkeerd vervoegt. Zij bestuurt het bejaardentehuis met strenge hand maar heeft toch gevoel voor humor. Zij maakt duidelijk een leeftijds crisis door. Zij draagt de kleding van een kloosterzuster van de tijd waarin het stuk speelt..

ZUSTER BIRGIT: een jonge verpleegster (of middelbare leeftijd). Zij wordt ‘zuster’ genoemd om respect af te dwingen bij de inwoners. Zij is vrolijk en opgewekt en doet het hart van de bejaarde mannen sneller slaan. Zij is geheel in het wit gekleed. ’s Avonds draagt zij daarenboven een witte puntdoek om de schouders.

ZUSTER INGRID : een jonge verpleegster, vrolijk en opgewekt, eveneens in het wit gekleed.

MADAME VALERIE: een rijke weduwe en zeventig plusser. Zij is smaakvol gekleed en uit haar hele optreden blijkt dat zij van zeer goede afkomst is.

MADAME VICTOIRE: een jonkvrouw van bijna tachtig jaar. Haar optreden en kleding verraden dat zij een minder verfijnde opvoeding genoten heeft dan madame Valerie, waarop zij dan ook zeer jaloers is. Zij is erg verbitterd door het leven en komt soms bars uit de hoek.

MIJNHEER MAARTEN (METTEN): zeventig plusser en jonkman. Hij is een eenvoudige boer die heel zijn leven hard gewerkt heeft om een spaarcent aan de kant te leggen. Hij wil een rustige oude dag slijten als ‘herenboer’. Hij is heel impulsief, een weinig naïef, houdt van een grapje maar heeft door de jaren heen heel wat levenservaring opgedaan. Hij draagt een kostuum dat proper maar duidelijk erg verouderd is.

MIJNHEER FRANCOIS (SOOI): zeventig plusser en gepensioneerd beenhouwer. Hij is open van karakter, spontaan en houdt van een grapje. Hij is duidelijk een man die gewoon is aan mensen om zich heen. Hij doet er alles aan om wat afwisseling te brengen in de dagelijkse sleur van het leven in het rusthuis.

MIJNHEER CHARLES (CHARELKE): zeventig plusser en gepensioneerde ‘warme’ bakker. Hij geniet van het leven maar is erg naïef en laat zich gemakkelijk op sleptouw nemen. Hij is dan ook een gedroomd slachtoffer voor de grappen van Sooi.

MIJNHEER HIPPOLIET (POLIET): zeventig plusser en gepensioneerd handelaar. Hij handelt altijd heel doordacht en is nog steeds uit op een profijtje. Samen met Sooi en Charelke vormt hij een klikje.

MIJNHEER JEROME: zeventig plusser en gepensioneerd ambtenaar. Hij is van eenvoudige afkomst maar heeft het gebracht tot ambtenaar van eerste rang, waarop hij heel fier is. Hij heeft echter zijn afkomst nooit verloochend en is heel eenvoudig en sympathiek in de omgang.

MIJNHEER HECTOR: zeventig plusser en majoor op rust. Hij heeft in zijn loopbaan meer achter de rokken van het vrouwvolk aangelopen dan achter de vijand. Hij verveelt zich stierlijk en tracht zijn tijd te doden met het versieren van de vrouwelijke gasten.

Hij heeft aan zijn militaire loopbaan hoe dan ook een stijf been overgehouden en gaat met een wandelstok. Hij is niet geliefd bij de andere gasten.

MIJNHEER AUGUST (GUSTEKE): een doofstomme (?) schilder van omstreeks zeventig jaar. Hij heeft het voorkomen van een echte kunstenaar met baard en lange haren. Hij is heel verlegen en bedeesd en maakt zich verstaanbaar met gebaren. Uit zijn mimiek kan men zijn gevoelens aflezen.

STIEN: een keukenmeid van jongere of middelbare leeftijd. Zij is heel open en spontaan, spreekt zonder nadenken en is soms op het randje van het brutale. Zij heeft duidelijk een drankprobleem. Het vrouwelijk personage van keukenmeid kan mits enige tekstaanpassing eventueel vervangen worden door een mannelijk personage van tuinman. (*Stinus*)

PETRA: een advocate van ongeveer vijfenveertig jaar met een zeer drukke praktijk. Zij is de dochter van madame Valerie maar maakt weinig tijd voor haar moeder. Haar smaakvolle kleding getuigt van hoge welstand. Het vrouwelijk personage van advocate kan vervangen worden door een mannelijk personage van advocaat. (*Peter*)

EEN ACCORDEONSPELER: zeventig plusser. Hij vult de stille momenten met muziek. Hij is gedurende het hele stuk op het toneel en wordt af en toe in de actie betrokken.

MIA : Een schoonmaakster van jongere of middelbare leeftijd.

GERDA : Een schoonmaakster van middelbare leeftijd.

HET PUBLIEK: het publiek in de zaal zijn de bezoekers in het bejaardentehuis. Bij het begin worden zij door een bejaarde welkom geheten. Zij zullen in de loop van het stuk meerdere malen rechtstreeks worden aangesproken.

KORTE INHOUD

Het verhaal situeert zich in de tijd dat priesters en nonnen nog veel inspraak en gezag hadden . Het speelt zich af in het ontspanningslokaal van het rusthuis “Home Notre Dame”. Het is een exclusief rusthuis voor bejaarde mensen, die er warmpjes inzitten en zich enige luxe kunnen permitteren. Zij slijten er in alle rust een schijnbaar vredige maar eentonige oude dag. Ze zijn op hun hoede voor moeder-overste, die haar gezag laat gelden. Ze houden van de zusters Birgit en Ingrid, twee liefvallige verpleegsters die de harten van de mannelijke gasten sneller doet slaan. Wanneer Metten, een keuterboerke en vrijgezel, die door hard zwoegen een aardig spaarcentje heeft vergaard, zijn intrede doet als “herenboer” en hals over kop verliefd wordt op Valerie, een bejaarde weduwe, is het gedaan met de rust. Moeder-overste, die enigszins manziek is en een leeftijds crisis doormaakt, wil de nog goedogende stevige boer voor zichzelf inpalm. Wanneer ze tot haar schande ervaart dat ze achter het net vist, wil ze Metten en Valerie aan de deur zetten. Sooi, een gepensioneerde slager, wil bemiddelen. Moeder-overste is echter onvermurwbaar. Enkel een mirakel kan haar van mening doen veranderen. Zij is er immers vast van overtuigd dat een mirakel in de “Zegen der Jaren” uitgesloten is. Toch valt er een mirakel uit de lucht. Op een moment dat Gusteke zich alleen waant verraadt hij zichzelf. Zo komen Sooi en Metten tot de ontdekking dat hun doofstomme vriend helemaal niet doof is en zelfs enkele woorden kan spreken. Dit wordt hun mirakel. Moeder-overste trapt erin en Valerie mag blijven. Het lot van Metten ligt echter in handen van Petra, de dochter van Valerie. Zij werd er door moeder-overste bijgeroepen om haar moeder tot inkeer te brengen. Metten wacht de gebeurtenissen niet af. Hij wordt verscheurd door heimwee naar zijn boerderijke en is diep teleurgesteld omdat hem geen tijd wordt gegund om zich aan te passen.

Hij neemt afscheid van Valerie en verlaat het rusthuis. Zal hij zijn eenzaam leven van voorheen nog aankunnen? Of zullen de geborgenheid van het rusthuis, zijn liefde voor Valerie en de vriendschap van de overige gasten het halen op het heimwee naar vroegere tijden?

DECOR

Links zien we een wand met twee deuren. De eerste deur links is de inkom. Links van deze deur bevindt zich de schakelaar van de luster; even daarboven is een muurlamp aangebracht. Boven de deur hangt een kruisbeeld. **De tweede deur links geeft toegang tot de kamer van Metten.** Tussen beide deuren hangt een schilderij. Aan het einde van de linkerwand en juist boven de trap bevindt zich een tweede muurlamp.

In de achterwand zien we drie deuren van de kamers van respectievelijk Victoire uiterst links, Valerie in het midden en Charelke uiterst rechts. Tussen de deuren hangen schilderijen. Voor de achterwand bevindt zich een overloop van 60 cm hoog, die doorloopt tot achter de zijwanden. Men kan de overloop links en rechts betreden met een kleine trap. Beide trappen zijn verbonden met een leuning. **Over de overloop kan men links via een (ingebeelde) gang afgaan naar de kamer van Gusteke. Rechts gaat men via een (ingebeelde) gang naar de kamers van Jerome, Hector, het bureel van moeder-overste en naar de kapel.**

Rechts hebben we eveneens een wand met twee deuren, een schilderij en twee muurlampen. **De eerste deur rechts geeft toegang tot de kamer van Sooi, de tweede tot deze van Poliet.** Helemaal rechtsvoor en tamelijk hoog bevindt zich een beeld van O.L.Vrouw met daarboven een boog met de titel "Home Notre Dame". Onder deze boog en eveneens in boogvorm worden lampjes aangebracht die kunnen branden bij middel van een schakelaar. Deze schakelaar bevindt zich in het bereik van de accordeonspeler.

Als meubilair hebben we linksvoor een salon bestaande uit een opzetel met hoge achterleuning uiterst links; daarnaast een canapé met drie zitplaatsen met daarvoor een salontafel. Op de salontafel staat een lage vaas met bloemen. **Links naast de trap** staat een schildersezal. Rechts ervan in het midden van het podium en juist voor de overloop staan twee zetels voor één persoon, een gazettenrek, een voetbankje en een klein tafeltje met bloemen.

Rechtsvoor staat een ronde tafel met drie stoelen; tegen de wand een bidstoel en een lage kast met daarop een radio en bloemen. Deze kast staat onder het beeld van O.L.Vrouw.

Helemaal uiterst rechts en zodanig dat hij het zicht van de toeschouwers niet belemmert staat een stoel waarop de accordeonspeler zal plaatsnemen. In het midden van het toneel hangt een grote luster. De luster, de muurlampen en de lampjes onder het beeld van O.L.Vrouw moeten afzonderlijk kunnen ingeschakeld worden. Aangezien het een exclusief rusthuis voor welstellende bejaarden betreft moet het geheel de indruk geven van rijkdom en welstand.

NOOT

Het stuk "Home Notre Dame" is een diepgaande herbewerking van het stuk "Zegen der Jaren" Het plot blijft wel onveranderd maar de inkleding is grondig gewijzigd. Zo komen er meer personages in voor, is de tekst in sommige delen heel anders en zijn de liedjes weggelaten. Er zijn ook tal van alternatieven mogelijk.

Indien de bezetting te zwaar is kunnen de poetsvrouwen en eventueel de accordeonspeler weggelaten worden. De rol van de dienstmeid en de advocate kan eventueel een dubbelrol zijn. Mits enige tekstaanpassing kan de keukenmeid vervangen worden door een tuinman en kan de advocaat zowel mannelijk als vrouwelijk zijn.

VOORSPEL

(Wanneer het doek opengaat bevinden we ons in het ontspanningslokaal van het rusthuis 'Home Notre Dame'. Het ligt er nog verlaten bij. De schoonmaaksters Mia en Gerda komen binnen door de eerste deur linksvoor. (De inkom) Zij dragen enig poetsmateriaal met zich mee. (emmer, stofvond, spons, flipper... Gerda komt als eerste binnen. Zij gaat tot aan de tafel. Mia gaat tot bij het salon.)

GERDA: We zullen er maar invliegen zeker.

MIA: Hela hela, rustig aan hè. En zeker niet te hoog vliegen. Het week-end zit nog in mijn knoken. *(Ploft neer in de zetel en legt heel nonchalant haar voeten op het salontafeltje.)*

GERDA: Was het zo erg?

MIA: Nog erger. We moesten naar het verjaardagsfeestje van Luc, de broer van onze Maurice. En dat is een pateeke zulle. Als die erbij is, plezier verzekerd.

GERDA: Zoveel te beter voor u. Ik heb niet veel plezier beleefd. *(Zet zich aan tafel)*

MIA: Ge hebt heel dat week-end toch niet alleen gezeten ?

GERDA: Ik ben maar alleen hè Mia. Wie zou er mij gezelschap houden?

MIA: Waarom hebt ge u ook gene vent gezocht?

GERDA: Ja waarom? Dat weet ik zelf niet.

MIA: Ge kon er gene krijgen?

GERDA: Ik kon er meer dan genoeg krijgen. Maar ik was te kieskeurig. Geen ene was goed genoeg.

MIA: En dan blijft ge natuurlijk alleen achter.

GERDA: Ja, zo gaat dat. En nu zijn de mannen van rond mijne leeftijd allemaal bezet. Ik sta er alleen voor en moet mijne nikkel afdraaien als kuismadam om rond te komen. Maar 't is mijn eigen schuld. En nu is het te laat.

MIA: Maar 't is nooit te laat. Zoekt u een oudere vent. Maar een rijke. Dan zijt ge niet meer alleen. En ge zijt ineens van 't werken af.

GERDA: Een oude rijke vent? Ik zou niet weten waar ik die moet opscharrelen.

MIA: Daar moet ge wel niet ver voor zoeken. Hier in het home lopen er genoeg rond.

GERDA: Hier in het home? Maar Mia, ge weet toch dat het ons ten strengste verboden is om met de pensionaires om te gaan. Moest de mére ooit te weten komen dat ik één van haar pensionaires wil binnendoen, ge zou mij hier nogal een post zien pakken.

MIA: Maar ze moet dat niet te weten komen. En wat niet weet, wat niet deert.

GERDA: Gij hebt goed zeggen. Maar het is veel te riskant. En dan nog, één van die pensionaires, zo'n afgeleefde oude schuren.

MIA: Maar wel 'rijke' afgeleefde oude schuren. Anders zaten ze niet in het "Home Notre Dame". En afgeleefd? Ze zijn nog heel levendig als er een groen blaadje in de buurt is. En ze verteren dat nog gemakkelijk. Zelfs zonder digestief. En oude schuren? Die staan nog heel rap in brand hè Gerda.

GERDA: Maar die brand is ook heel rap geblust hè Mia. Zelfs zonder brandweer. En 's anderendaags zijn ze alles vergeten. Of doen ze toch alsof.

MIA: Misschien. Maar misschien ook niet. Luc van onze Maurice heeft het gisteren nog verteld. Ook van zo een oud heerke. Op zicht 'perte totale' met gebogen schouders en wat bibber in zijn stem. En die komt binnen in een zorgwinkel. Ge kent dat wel hè ,Gerda. Zo een winkel van de mutualiteit waar ge van die speciale spullen kunt kopen. En dat heerke vraagt:"Madam, hebt ge hier van die crème om een vals gebit vast te plakken?" "Ja" zegt die madam "dat hebben we mijnheer". "En hebt ge ook krukken?" "Jazeker, krukken hebben we ook". "En pillekes voor in een

hoorapparaat?” “Pillekes voor in een hoorapparaat... geen probleem.” “En steunkousen?” “Jazeker, ook steunkousen”. “En zo van die hulpstukjes bij incontinentie”. “Jazeker” zegt die madam “dat hebben we allemaal”. “Dat is goed” zegt dat heerke “dan leg ik hier mijn huwelijkslijst”. (*Mia lacht uitbundig met haar mopje. Gerda blijft stoïcijns kalm voor zich uitkijken.*) Allee Gerda, lachen. Dat is om te lachen zulle.

GERDA: Ziet gij mij lachen?

MIA: Nee verdorie. En ik vraag mij af of gij nog wel kunt lachen.

GERDA: Zeker niet met zoiets. En ik weet niet waarom ge mij dat verteld?

MIA: Om u te zeggen dat ze niet allemaal hetzelfde zijn. En dat er hier of daar toch ene tussenzit die nog te strikken is.

GERDA: Ik geloof daar niks van. En moest er zo ene tussenlopen dan zie ik dat nog niet zitten. Zo oud zeg. Ik ben geen bejaardenhelpster hè.

MIA: Maar dat oud zijn is toch juist goed. Misschien...? Ge weet maar nooit.

GERDA: Wat weet ge maar nooit?

MIA: Awel. Daar moet toch geen tekeningske bij hè?

GERDA: Foei Mia. Ge moest beschaamd zijn. Zo iets durven suggereren. Ik zou daar nooit aan denken.

MIA: Dan moet ge het zelf maar weten. Maar kom dan ook niet klagen dat ge altijd alleen zit.

GERDA: Ik klaag niet. Ik mag dat toch wel zeggen zeker. (*kijkt op haar uurwerk*) God, onze tijd zit er op. Zo dadelijk komen de pensionaires binnen. Als de mère hoort dat we hier nog aan 't werk waren zit er een vlieg aan de lamp.

MIA: Oei oei oei, en zeker geen gewoon vlieg maar een daas. De tijd vliegt toch voorbij hè als een mens zo hard aan 't werk is. (*Staat recht en veegt enkele keren met een stofdoek over het tafeltje waar ze met haar voeten heeft opgelegd.*) Voila zie, dat is hier weer spik en span.

GERDA: (*veegt wat over de tafel*) En hier blinkt alles gelijk een spiegel. Laat de pensionaires maar komen. (*scharrelt haar poetsmateriaal samen.*)

MIA: Dan kunnen wij met de kamers beginnen. (*volgt het voorbeeld van Gerda en samen vertrekken over de overloop linksachter. Tijdens het verhaal dat volgt zien we hen af en toe een verlaten kamer in en uitgaan om te poetsen.*)

E E R S T E B E D R I J F

Eerste tafereel: Moeder-overste – zuster Birgit – zuster Ingrid - Valerie – Victoire – Gusteke – Jerome – Hector - Sooi – Charelke – Poliet.

(*De morgen van de eerste dag. De accordeonspeler komt al spelend op van rechtsachter. In het midden van de overloop blijft hij staan. Terwijl hij speelt komen de pensionaires een voor een naar binnen. Ze zijn nog niet opgekleed. De mannen zijn nog in hemdsmouwen of trui. Allen dragen een bril of leesbril. Victoire komt uit de deur links op de overloop en neemt plaats linksvoor in de opzetel. Valerie komt uit de deur in het midden op de overloop en neemt plaats links in de canapé. De dames hebben een haakwerk bij. Gusteke komt van linksachter op de overloop en gaat links naast de trap aan een schildersezal staan. Jerome en Hector komen van rechtsachter op de overloop en nemen plaats in het midden voor de overloop, Jerome (links) en Hector (rechts) met een krant. Poliet komt uit de deur rechtsachter*)

beneden en neemt plaats aan de tafel. Charelke komt uit de deur rechts op de overloop, Sooi uit de deur rechtsvoor beneden. Ze zetten zich bij Poliet aan de tafel en beginnen met de kaarten te spelen. Zodra de pensionaires op hun plaats zijn wandelt de accordeonist al spelend over de overloop naar beneden en neemt plaats op de voor hem voorziene stoel rechtsvoor. Hij blijft gedurende de hele voorstelling 'stand-by' om te begeleiden of met aangepaste accordeonmuziek de stille momenten op te vullen. Soms neemt hij actief deel aan het spel. Zodra de muziek stopt komen de pensionaires in actie.)

SOOI: *(kijkt in de zaal)* Verdorie kijk daar eens. Wat een volk. Zoveel bezoek hebben we nog nooit gehad.

POLIET: Dat is straf. Ik krijg anders nooit bezoek.

CHARELKE: Ik ook niet.

SOOI: Moeten we niets zeggen tegen die mensen?

POLIET: Doet gij dat maar.

SOOI: Ikke? Ik kan dat niet. Ik ben daarvoor niet slim genoeg. Maar Jerome daar, die kan dat. Die heeft meer letters gegeten.

POLIET: Ja Jerome, zegt gij eens iets.

JEROME: Wat moet ik zeggen?

SOOI: Dat ze allen welkom zijn, wat anders.

(Jerome staat recht en komt met de leesbril in de hand naar voor.)

JEROME: Beste mensen, wij zijn heel blij dat gij met zo velen naar hier zijt gekomen en heten u van harte welkom in ons midden. Wij hopen dat ge aan uw verblijf in het "Home Notre Dame" de beste herinneringen zult bewaren en danken u zeer hartelijk voor uw bezoek.

(Jerome gaat terug naar zijn zetel en zet zich neer. De zusters Birgit en Ingrid komen binnen linksvoor.)

BEIDE ZUSTERS: *(opgewekt)* Goede morgen allemaal.

ALLEN: Goede morgen zuster Birgit. Goede morgen zuster Ingrid..

(De zusters gaan via de linkertrap op de overloop en verlaat het toneel door de gang uiterst rechts. De mannen staan haastig recht, schuifelen naar het hoekje rechtsachter en kijken hen na. Wij horen de stemmen van moeder-overste en de zusters. Alle mannen stuiven, zo snel hun oude benen dit toelaten, terug naar hun plaats.)

MOEDER-OVERSTE: De nieuwe pensionaire is gearriveerd?

ZUSTER BIRGIT: Jazeker, révérende mère supérieure.

ZUSTER INGRID: Hij is toegekomen.

MOEDER-OVERSTE: Dan wij zullen hem heet 'le bienvenu' de welgekoom.

(Moeder-overste en zusters Birgit en Ingrid komen op van rechtsachter en gaan tot in het midden van de overloop. Moeder-overste staat tussen beide zusters. Allen staan eerbiedig recht. Sooi, Charelke en Poliet vormen een groepje voor de tafel.)

MOEDER-OVERSTE: Goede morgen mesdames et messieurs.

ALLEN: Goede morgen révérende mère supérieure.

MOEDER-OVERSTE: En hebt ge allemaal een goede slaap geslaapt?

(Sooi schudt uitdrukkelijk 'neen', de anderen knikken 'ja'.)

SOOI: Ik heb geen oog dichtgedaan, révérende mère supérieure.

MOEDER-OVERSTE: Ge hebt toch zeker wel een uil gevangt?

SOOI: Zelfs dat niet, révérende mère supérieure.

MOEDER-OVERSTE: Dan hebt ge niet genoeg de schapjes geteld jong.

SOOI: Hoe kan ik nu schapjes tellen als ik achter een uil aanzit.

MOEDER-OVERSTE: Dat is uwe problème, mijnheer François, niet de mijne. *(rumoer)*
 Attentie, luister nu eens allemaal een kleine beetje heel goed. Een nieuwe pensionaire komt te arriveer. Wij zullen hem zo dadelijk verwelkoom. Hij is een zeer convenabel en gedistingeerd persoon. Ik eis dan ook een grote beleefdheid. Compris?

ALLEN: Compris révérende mère supérieure.

MOEDER-OVERSTE: Kom dan maar een beetje met mij, zusters. Wij zullen direct dat varken was.

(Moeder-overste en zusters Birgit en Ingrid gaan af linksvoor. De anderen zetten zich neer.)

Tweede tafereel: Valerie – Victoire – Gusteke – Jerome – Hector – Sooi – Charelke – Poliet.

SOOI: *(nabootsend)* Een nieuwe pensionaire komt te arriveer.

POLIET: Wij zullen hem zo dadelijk verwelkoom.

VALERIE: 't Is een zeer convenabel persoon, zei de révérende mère supérieure.

SOOI: *(maakt met duim en wijsvinger het teken van geld)* Hij zal wel veel snoeken hebben. Anders zegt ze dat niet.

JEROME: Misschien een gepensioneerd ambtenaar van hoge rang, zoals ik.

HECTOR: Of een officier op rust, zoals ik.

VICTOIRE: Maar **hij** is wel zeer gedistingeerd, zei de révérende mère.

HECTOR: En ik niet misschien?

VICTOIRE: Dat zeg ik toch niet. Ik zeg alleen dat zij dat zei.

CHARELKE: Een varken, zei ze.

SOOI: Om te was, zei ze.

POLIET: Een gedistingeerd varken, daar heb ik nog nooit van gehoord.

CHARELKE: Maar 't ziet wel vuil want het moet gewassen worden.

POLIET: Anders zal het stinken zeker.

(Gedurende het hele gesprek heeft Gusteke met mimiek en gebaren meegeleefd. We horen gestommel aan de deur linksvoor/)

HECTOR: Attentie! Geef acht!

(Allen staan opnieuw recht. Sooi, Charelke en Poliet vormen opnieuw een groepje in voornoemde volgorde van links naar rechts.)

Derde tafereel: Moeder-overste – zuster Birgit – zuster Ingrid - Metten – Valerie – Victoire – Gusteke – Jerome – Hector – Sooi – Charelke – Poliet.

(Metten, pet in de linker- en valies in de rechterhand, komt binnen, gevolgd door moeder-overste en de zusters. Metten kijkt rond, bemerkt Sooi, aarzelt en wil terug naar buiten. Dit wordt hem belet door zuster Ingrid, die achter hem aankomt en hem met zachte dwang voor zich uit duwt tot in het midden van het toneel. Metten zet zijn valies neer. Zuster Ingrid staat nu achter Metten, zuster Birgit links en moeder-overste rechts van hem.)

SOOI: *(stil)* Daar verdomme, de mot.

POLIET: Ge kent hem?

SOOI: Natuurlijk, Metten van de mot, een keuterboerke van bij ons op 't dorp. Hoe is die hier binnengeraakt?

CHARELKE: Zeker met een lange arm.

POLIET: Of met een kruiwagen.

MOEDER-OVERSTE: Mijne daam en heer, mag ik u presenteer, mijnheer **Maarten**, een 'erenboer'.

(Sooi proest het uit van het lachen.)

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer François, wat mankeert?

SOOI: Niets révérende mère supérieure, niets. Mijn .. mijn neus kriebelde.

MOEDER-OVERSTE : Dan moet gij die neus snuit hè jong. Ge hebt toch wel een zakkeboek?

SOOI : Jazeker mère supérieure.

MOEDER-OVERSTE: Bon, dan zal ik eerst mijzelf presenteer. Mijnheer **Maarten**, ik ben de révérende mère supérieure soeur Marie.

METTEN: Ah zo, de ronde mère supersoœur Marie.

ZUSTER INGRID : Révérende mère supérieure soeur Marie mijnheer Maarten.

METTEN: Dat zeg ik toch, ronde mère supersoœur Marie.

POLIET: Die is precies niet van de slimste.

SOOI: Zo ken ik hem.

MOEDER-OVERSTE: Attentie s.v.p (*tot Maarten*) Onze zusters Birgit en Ingrid kent u al. Mag ik dan eerst onze daam presenteer. (*Moeder-overste, gevolgd door Metten en de zusters, gaat tot bij de gasten en stelt ze beurtelings voor. In afwachting om voorgesteld te worden zetten de anderen zich neer. Als het hun beurt is staan ze recht.*) Madame Valerie.

(*Valerie reikt de hand en spreekt zeer vleierig.*)

VALERIE: Enchanté.

METTEN: Ook zoveel.

MOEDER-OVERSTE: En madame Victoire:

VICTOIRE: (*kortaf*) Aangenaam.

METTEN: Smakelijk.

MOEDER-OVERSTE: En dit is onze peintre, onze ... hoe zegt men dat ook alweer zuster?

ZUSTER BIRGIT: Onze schilder.

MOEDER-OVERSTE: Natuurlijk, onze schilder, mijnheer August.

SOOI: Die alle meisjes kust.

MOEDER-OVERSTE: Silence! Stilte!

METTEN: (*drukt Gusteke de hand*) Dag mijnheer August. Of zeg ik maar Gust? Of Gusteke?

(*Gusteke haalt lachend de schouders op.*)

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Maarten, het "Home Notre Dame" is ene huis van zeer hoge stand. Wij doen niet familiair en spreek aan met madame of mevrouw en met mijnheer of monsieur. D'ailleurs, mijnheer August kan u niet hoor. Hij is stomdoof, n'est-ce pas mijnheer August?

(*Gusteke knikt ijverig 'ja'.*)

METTEN: Maar hij knikt 'ja'. Hij verstaat u, mère supersoeur.

ZUSTER BIRGIT: Mère supérieure, mijnheer Maarten.

MOEDER-OVERSTE: Hij verstaat geen woord gebenedijt, mijnheer Maarten. Hij leest mijne lip.

METTEN: Allee, kan hij dat? En kan hij mijne lippen ook lezen?

MOEDER-OVERSTE: Natuurlijk, als gij articuleert très claire in een perfecte Nederlandse taal.

METTEN: Ik zal het eens proberen. (*spreekt heel duidelijk*) Wij worden vrienden. (*Gusteke knikt 'ja', wijst op Metten en op zichzelf en kruist de handen over het hart.*): Hij heeft het 'gesnopen', mère supersoeur.

MOEDER-OVERSTE: Supérieure, mijnheer Maarten. En zeg maar 'gesnappen' niet ge snopen. (*Ze gaan nu naar de volgende bewoner*) . Dit hier is mijnheer Jerome, gepensioneerd ambtenaar...

JEROME: Van hoge rang. (*hand geven*)

SOOI: Bureel op 't zevende verdiep...

POLIET: met canapé...

CHARELKE: ... en canapeuse.

MOEDER-OVERSTE: (*kwaad*) S'il vous plait! (*gewoon*) En mijnheer Hector, rustend officier.

METTEN: Moe gevochten?

HECTOR: (*in houding*) Major. Major Hector Habort. Veertig jaar dienst voor 't vaderland.

METTEN: (*eveneens in houding*) Boer. Boer Maarten Motmans. Veertig jaar gewroet op 't akkerland. (*hand geven*)

MOEDER-OVERSTE: En dit zijn onze drie speelkaarters.

ZUSTER BIRGIT: Kaartspelers, révérende mère.

MOEDER-OVERSTE: Zuster gij moet mij maar niet herhaal. Mijnheer François is een oude spekslager.

SOOI: Edelslager, révérende mère supérieure.

MOEDER-OVERSTE: Het is egaal of gij spek of edel hebt geslaagd, gij waart in ieder geval een 'boucher' die in zijn 'abattoir' vele beesten hebt kapot geslacht.

SOOI: Waaronder veel beesten van mijnheer Maarten. Nespa Metten? (*reikt Metten de hand*).

MOEDER-OVERSTE: Ha zo, gij kent u?

METTEN: Een klein petit peuke. Nespa Sooi?

SOOI: Ik heb honderden koebeesten van mijnheer Maarten over mijn toonbank geholpen.

METTEN: Kom mijnheer François, niet overdrijven. Een paar minder en 't zijn er nog genoeg.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Maarten en mijnheer François, gij houdt mij allebei voor een dikke zot. Hoe kan een koebeest nu 'au nom de Dieu' over ene tonebank?

SOOI: In stukjes, révérende mère supérieure, in heel kleine stukjes.

METTEN: En fijn gemalen in zijne 'préparee', tenminste als...

SOOI: Als wat?

METTEN: Als uwe préparee... ge weet wel.

SOOI: Mijne préparee werd gemaakt van het malste stuk van de bil.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer François, doe hier maar gene klets over de bil. Billenklets is vuile klets. Ik zal beter de volgende gast presenteer. Mijnheer Charles, hij was een bakker.

CHARELKE: Een warme bakker, révérende mère.

MOEDER-OVERSTE: Dis donc jong, gij waart een warme?

CHARELKE: Bakker, révérende mère supérieure. Een warme bakker in een warme oven.

MOEDER-OVERSTE: Natuurlijk de oven was een warme. Maar ik presenteer de oven niet maar de bakker wel. En zie hier mijnheer Hippoliet, een oude commercant.

POLIET: In machines, alle soorten machines: (*hand geven*). breimachines, snijmachines; wasmachines, grasmachines; naaimachines, maaimachines; grijpmachines, slijpmachines.....

ZUSTER BIRGIT: Alle soorten machines, nietwaar mijnheer Poliet.

POLIET: Dat is waar, zuster. Hoe weet gij dat?

ZUSTER INGRID: Ze heeft dat ooit eens iemand horen zeggen.

MOEDER-OVERSTE: Dat volstaat zuster. En dit is onze muzikant. Hij speelt... hoe heet die ding ook al weer?

ACCORDEONSPELER: Trekzak, réverende mère supérieure.

MOEDER-OVERSTE: Juist, hij speelt trekkezak. Hij is een goede zakkentrekker.

METTEN: Ik hoor zeer graag trekkezakmuziek. (*hand geven*)

ACCORDEONSPELER: Zakkentrekken is mijn lang leven. (*speelt enkele akkoorden.*)

MOEDER-OVERSTE: Voilà, deze presentatie is fini. (*Iedereen staat recht.*) Mijnheer Maarten, gij bekommt deze kamer. (*wijst de kamer linksachter aan.*) Gij kunt uwe pak uitpak.

METTEN: Dank u wel, mère supersoœur. Nog heel veel merci.

(Metten neemt zijn valies en gaat naar zijn kamer. Moeder-overste en de zusters gaan naar het midden van de overloop.)

MOEDER-OVERSTE: Mag ik u verzoek de kamers te vervoeg voor de verzorging.. U kunt kies: zuster Ingrid, zuster Birgit of mijzelf. Wie kiest zuster Ingrid, hij heffe zijne hand.

(De dames en Gusteke steken hun hand op.)

MOEDER-OVERSTE: En wie kiest zuster Birgit?

(Al de anderen steken hun hand op.)

MOEDER-OVERSTE: Potverdek zuster, alle man zijn van u de zot. Wat doet gij om dat te doen?

ZUSTER BIRGIT: Ze goed afschrobben, révérende mère supérieure. Dat zal ik doen.

MOEDER-OVERSTE: Dat is goed zuster, geef maar van katoen. Maar zes voor u alleen dat is trop... te veel. Ik zal u een handstootje geef. Mijnheer Charles, kom maar een beetje met mij.

CHARELKE: Maar mère supérieure, ik wil..

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Charles, gij wil? Nee, ik wil. En als ik zeg het zijn zo, dan het zijn zo.

CHARELKE: Maar mère...

MOEDER-OVERSTE: Gene maar, mijnheer Charles. Of gij hebt de kak of de gene kak, gij zult met mij op de pot. (*algemeen gegniffel. Moeder-overste klapt in de handen.*) Iedereen nu naar zijne kamer. Rap maar. Wij zien ons straks.

SOOI: (*terzijde*) Charelke jong, gij moet op de pot bij de mère supérieure. Daar was ik graag bij geweest om te supporteren.

CHARELKE: Lach maar, onnozelaar.

(Alle gasten gaan terug naar hun kamer.)

MOEDER-OVERSTE: Wel zusters, wat denkt gij van de nieuwgekoom?

ZUSTER BIRGIT: Hij lijkt mij een heel sympathiek man, révérende mère.

MOEDER-OVERSTE: Sympathiek, ja. Maar zijne manier?

ZUSTER INGRID: Ja, zijn manieren? Daar is nog werk aan..

MOEDER-OVERSTE: En zijne taal?

ZUSTER BIRGIT: Dat kan ook beter.

MOEDER-OVERSTE: Ge moet hem maar een beetje schaaft, zusters, en hem leren spreek 'révérende mère supérieure'.

ZUSTER INGRID: Wij zullen ons best doen révérende mère.

MOEDER-OVERSTE: Dan wij doen nu de vezorging. Ik pak mijnheer Charles. *(gaat binnen bij Charelke).*

ZUSTER INGRID: Dan zullen wij er ook maar aan beginnen, goesting of geen goesting.

ZUSTER BIRGIT: Wij hebben niet te kiezen. Want of wij hebben de kak of de gene kak....

ZUSTER INGRID: ... wij moeten op de pot. De supersoer heeft het gezegd.

(De zusters verlaten lachend het podium. Zuster Ingrid gaat binnen bij Victoire, zuster Birgit bij Sooi.)

Vierde tafereel: Metten – Valerie.

(De accordeonspeler speelt een korte melodie voor een kleine overbrugging in de tijd. Metten, met de pet op het hoofd, komt op van uit zijn kamer en kijkt voorzichtig in het rond tot de muziek stopt.)

METTEN: Schoon, heel schoon. En alles zo proper. Een eenzame jonkman op een vervallen boerderijke is zoveel luxe niet gewoon. Als 't eten navenant is ben ik hier met mijn gat in de boter gevallen. En allemaal chick volk! En ze vallen best mee, allee zo op 't eerste zicht toch. Behalve die supersoer, een echte tang. 't Moet natuurlijk lukken dat Sooi hier ook zit. *(Valerie komt op.)* Hij moest nogal lachen met 'mijnheer Maarten, een 'erenboer'. Hij zou beter zwijgen den 'edelslager'.

VALERIE: Wel mijnheer Maarten, aan 't mijmeren?

METTEN: Ik kijk wat rond, madame Valerie.

VALERIE: En valt het mee wat ge ziet?

METTEN: Geweldig, maar 't is allemaal nog wat vreemd.

VALERIE: Dat kan ik me voorstellen. Naast een grote prachtige hofstee lijkt dit hier zeker erg bekrompen.

METTEN: *(wat in verlegenheid)* Ja... neen... 't is te zeggen. Zo erg is het nu ook weer niet.

VALERIE: U mist natuurlijk uw landerijen en uw veestapel.

METTEN: Ja.... Ja.... vooral mijne stapel.

VALERIE: En uw knechten en meiden.

METTEN: Het werkvolk wilt ge zeggen. Ja... natuurlijk...die mis ik wel een beetje.
Alhoewel....

VALERIE: Het zal wel wennen, mijnheer Maarten, als ge u hier thuis voelt. Wij vormen een gezellige groep. Maar eerst moeten wij ons beter leren kennen. (*Valerie zet zich neer in de opazetel.*) U is weduwnaar?

METTEN: Jonkman, altijd gebleven. (*Metten zet zich links in de zetel.*)

VALERIE: Ge leerde toch wel meisjes kennen?

METTEN: Kennen wel. Maar daarbij is het gebleven. Ik was maar een verlegen boerke weet ge wel.

VALERIE: Een herenboer een verlegen boerke? Daar geloof ik nu eens niets van.

METTEN: Ja maar ... vroeger toen ik jong was... toen was ik nog geen herenboer zulle. Neenee, toen was ik nog een gewone boer. Ik werkte heel graag op 't land en in de stal. Tussen mijn beesten voelde ik mij op mijn gemak. Meer als tussen het vrouwvolk.

VALERIE: Maar de meisjes zagen zo een knappe boerenkerel toch wel zitten?

METTEN: Die boerenkerel misschien wel. Maar de boerenstiel veel minder. Niet iedereen wil op een boerenerf rondlopen en stallen uitmesten en koebeesten melken. Ge moet daar echt voor zijn.

VALERIE: En er was niemand die er echt voor was.

METTEN: Eigenlijk weet ik dat niet. Ik heb het nooit durven vragen.

VALERIE: En zo zijt ge alleen gebleven?

METTEN: Mijn leven lang, madame Valerie.

VALERIE: Valerie, gewoon Valerie. Wij zeggen alleen 'mijnheer' of 'madame' als de révérende mère in de buurt is. Mag ik 'Metten' zeggen?

METTEN: Natuurlijk Valerie...?

VALERIE: Wagemans. Weduwe Wagemans. Ik heb één dochter. Zij is advokate. 't Is een goed kind.

METTEN: Dan krijgt ge vaak bezoek?

VALERIE: Niet zo vaak. Zij heeft het zo druk. Maar op mijn verjaardag stuurt zij een doosje pralines. En met Moederdag nog een doosje pralines. En met Nieuwjaar...

METTEN: Nog een doosje pralines.

VALERIE: Hoe kunt ge 't weten. Maar 't is toch een goed kind. En zij heeft het erg druk, begrijpt ge?

METTEN: Natuurlijk Valerie, ik begrijp het. Maar ik heb tijd, veel tijd. Als ik iets kan doen, ge moet het maar zeggen.

(*Zuster Birgit komt buiten bij Sooi en gaat binnen bij Poliet.*)

VALERIE: Meent ge dat?

METTEN: Natuurlijk meen ik dat.

VALERIE: Daar zal ik zeker gebruik van maken Metten. Ook al is het maar om gewoon een babbeltje te doen.

METTEN: Als ik u daar een plezier kan mee doen, heel graag Valerie.

Vijfde tafereel: Metten – Sooi – Valerie – Moeder-overste – Poliet – Hector – Jerome – zuster Birgit.

(Sooi komt uit zijn kamer. Hij draagt vest en das. Even later gaat de schoonmaakploeg binnen in de kamer van Sooi.)

SOOI: Amai, Valerie en Metten zitten lekker samen te uchteren. (babbelen, kletsen).

VALERIE: Gezellig hè Sooi.

SOOI: Heel gezellig Valerie. Het doet mij denken aan vroeger.

(Sooi zet zich naast Metten in de canapé.)

METTEN: Weet ge 't nog Sooi? Hoe we vroeger samenkwamen op het dorpsplein op de bank onder de lindeboom? De jongens en meisjes van 't dorp.

SOOI: Hoe kan ik het vergeten. Zo heb ik ons Fien zaliger leren kennen.

(Moeder-overste komt uit de kamer van Charelke en blijft ongezien op de overloop staan. Naargelang het gesprek vordert raakt ze steeds meer en meer opgewonden.)

METTEN: Fieneke was het mooiste meisje van heel het dorp. Ze kon alle jongens krijgen maar het moest Sooi zijn.

VALERIE: Omdat Sooi de knapste was. Dat ziet ge nog.

SOOI: *(overdreven verlegen)* Ge maakt me verlegen.

VALERIE: Nee nee Sooi, ik meen dat. Alhoewel Metten ook nog mag gezien worden.

SOOI: Dat is niet moeilijk. Een eeuwige vrijgezel, die nooit een vrouw gewild heeft op zijn erf.

METTEN: Of de boer voor wie de vrouwen hun neus ophaalden.

VALERIE: En daarin hadden ze groot ongelijk. Moest ik Metten vroeger gekend hebben, ik zou niet getwijfeld hebben.

METTEN: Valerie, zoudt gij ... met mij ... ondanks de boerderij... toch ... allee... ge weet wat ik wil zeggen.

VALERIE: Misschien Metten. Zeker weet ik dat niet. Maar moest ik u gekend hebben voor ik Jef zaliger leerde kennen ... wie weet.

METTEN: Amai, dat is niet min wat ze daar zegt hè Sooi.

SOOI: Nee verdorie, dat is een regelrechte liefdesverklaring.

VALERIE: Wij spreken wel over vroeger hè Sooi.. Hoe het toen zou kunnen geweest zijn.

SOOI: Jaja, maar toch...wel, wel, wel...

MOEDER-OVERSTE: Wel, wel, wel! (*Metten, Sooi en Valerie staan verschrikt recht. Metten grist de pet van zijn hoofd.*) Wat voor een prietepraat wordt hier gepraat. Madame Valerie, gij draagt u gelijk een lichtekooi. Gij zijt zonder te wacht op uwe kamer verwacht. En vite hère.

VALERIE: Maar mère ik heb gekozen voor zuster Ingrid.

MOEDER-OVERSTE: En nu gij zult met mij.

(Moeder-overste gaat binnen in de kamer van Valerie. Metten zet zijn pet weer op.)

METTEN: Amai, de supersoer.

SOOI: Dat wordt donderpreken...

METTEN: In plaats van prietepraten.

VALERIE: Ik ga maar. Tot straks, Metten, Sooi.

METTEN: Tot straks Valerie. En u niet laten doen.

SOOI: Slechte raad Metten. Ze laten uitrazen en 't u niet aantrekken. Dat is 't beste wat ge kunt doen.

(Valerie gaat naar haar kamer. Metten en Sooi zetten zich neer. Zuster Birgit verlaat de kamer van Poliet en gaat af in de gang rechtsachter.)

SOOI: Verdomme, Metten van de Mot in de 'Zegen der Jaren'. Hoe zijt gij hier binnengeraakt?

METTEN: Door de voordeur Sooi. Of wat dacht ge?

SOOI: Dat bedoel ik niet jong. Maar kunt ge dat wel betalen? 't Is hier niet goedkoop. 't Groot lot gewonnen misschien?

METTEN: Neen Sooi, niks gewonnen maar heel mijn leven gezwoegd gelijk een slaaf. En ieder centeke dat ik kon missen aan de kant gelegd voor mijn oude dag. En die oude dag wil ik hier nu slijten als herenboer. Of is mij dat soms niet gegund?

SOOI: Toch wel Metten. Van harte jong. Ik zie u heel graag komen. Want 't is hier maar een saaie boel. En met u erbij komt er misschien wat meer leven in de brouwerij.

(We horen moeder-overste roepen in de kamer van Valerie. Zuster Ingrid komt uit de kamer van Victoire, ze luistert aan de deur bij Valerie en gaat dan af in de gang linksachter.)

MOEDER-OVERSTE: Madame Valerie ik wil gene flikkeflooi onder mijne dak! Goed compris? Gene fak en gene fik.

VALERIE: Maar révérende mère, ik....

MOEDER-OVERSTE: Gene maar, madame Valerie. Maak die man maar gene zotte kop. Dat brengt dikke ambras.

METTEN: Hoor eens aan Sooi. Ocharme Valerie.

SOOI: Zo bezorgd Metten.

METTEN: Dat mag toch.

SOOI: Gij ziet haar wel zitten hère boerke. Toch niet een klein beetje verliefd?

METTEN: Ge weet niet wat ge zegt jong.

SOOI: (*spottend*) Ge weet dat nooit. Liefde op 't eerste zicht, dat gebeurt soms.

METTEN: Nee toch Sooi. Ik een verstokte vrijgezel, nooit jong.

(Poliet komt binnen. Hij is eveneens opgekleed met vest en das. De schoonmaakploeg komt buiten bij Sooi en gaat binnen in de kamer van Poliet.)

SOOI: Zeg nooit nooit Metten. Als ge van dat drankske nooit geproefd hebt, blijft de goesting.

POLIET: Goesting? Ik heb ook goesting. (*kijkt rond en maakt een gebaar van 'borreltje pakken'*) Is er soms een drankske? Om te proeven?

SOOI: Er valt niets te proeven, nu toch nog niet. Maar Metten zal zeker nog trakteren (*knipoogt naar Poliet*) op zijn blijde intrede in de 'Zegen der Jaren'.

METTEN: Moet dat?

SOOI: Dat is de gewoonte. Vraag het maar aan Poliet.

METTEN: Ja Poliet?

PÖLIET: (*zet zich in de opazetel*) Jazeker Metten. 't Is te zeggen als de mère supérieure het niet ziet. En als ge dat kunt betalen.

SOOI: (*spottend*) Hij kan dat zeker betalen, een rijke herenboer en nooit getrouwd. Die weet anders toch niet wat doen met zijn geld

(Charelke is uit zijn kamer gekomen en vervoegt het gezelschap.)

METTEN: Het zeker niet over de balk gooien. Als ge dat maar weet. Dus wat dat trakteren betreft, vergeet dat maar.

POLIET: Daar kunt ge nochtans niet buiten Metten. Vraag het maar aan Charelke.

CHARELKE: Wat moet hij vragen?

SOOI: Of hij moet trakteren om zijn intrede te vieren. Metten wil dat niet geloven.

CHARELKE: 't Is nochtans zo Metten. Dat is hier traditie. Iedereen hier heeft getrakteerd. Dus gij ook... trakteren.

(Moeder-overste in ongezien buitengekomen bij Valerie en heeft de laatste zinnen over het trakteren gehoord. Het staat haar niet aan wat ze gehoord heeft..)

MOEDER-OVERSTE: (*met verheven stem*) Eh bien, mijne heer, wat krijgt mijn oor hier allemaal te hoor. Trakketeer! Trakketeer! In het "Home Notre Dame" valt er niks te trakketeer. Heeft iedereen dat goed compris? Goed gesnappen? Ik wil gene zatte zotten onder deze dak. Dus wees maar braaf en vroom en doet beter een "Weesgegrootje" voor het Lieve Vrouwke. Vergeet maar niet ge zijt al oud en de hemel wacht niet meer zo ver. Maar voor stoute mannekes het zal zijn het hellevuur van de hel, weet ge wel. En nu iedereen rap naar zijne kamer en denk maar een beetje goed na. (*klapt in de handen*) Vite, vite, vite. (*Iedereen vlucht haastig naar zijn kamer. Wanneer Poliet binnengaat komt de schoonmaakploeg buiten en gaat of rechts in de gang. Metten gaat zijdelings af met de rug gekeerd naar moeder-overste. Als hij aan de deur van zijn kamer is roept moeder-overste hem terug.*) Mijnheer Maarten!

METTEN: Ja mère supersoeur?

MOEDER-OVERSTE: Blijf nog maar een beetje. Ik moet met u nog een kleine gesprek spreek. (*Komt van de overloop tot bij Metten.*)

METTEN: Nu direct mère superseour?

MOEDER-OVERSTE: Nu direct mijnheer Maarten. En noem mij voortaan mère superieur, superieur... jeur... jeur...jeur... Goed compris?

METTEN: Heel goed compris. In 't vervolg zeg ik ... 'jeur'...'jeur'...'jeur... mère supersoer. Ik zal 't niet meer vergeten.

MOEDER-OVERSTE: Dat is goed jong. (*Metten wil afgaan*) Maar blijf nog maar een beetje. Mijn gesprek was nog niet gespreekt. Zet u en ga zit in de zetel.

(Metten gaat argwanend naar uiterst links van de canapé. Wanneer hij aarzelt om zich neer te zetten geeft moeder-overste hem een gepast duwtje. Moeder-overste neemt plaats uiterst rechts in de canapé. Ze lonkt even naar Metten en schuift dan naar het midden van de canapé. Wanneer ze nog wat dichterbij wil komen heeft Metten haar manoeuvre doorzien. Ze wippen dan ook samen naar omhoog en schuiven enkele centimeters op naar links.)

Zesde tafereel: Metten – Moeder-overste.

MOEDER-OVERSTE: Wel mijnheer Maarten, dat marcheert al een beetje?

METTEN: Marcheren? Oh ja, toch wel, voetje voor voetje.

MOEDER-OVERSTE: Gij maakt snel compagnie met de andere pensionnaires, zoals ik kom te zien.

METTEN: 't Zijn allemaal lieve mensen.

MOEDER-OVERSTE: (*legt haar hand op de knie van Metten die zich erg onbehaaglijk voelt*)Mijnheer Maarten, ik denk hè, gij zijt ook een lieve mens.

METTEN: Jammaar, dat weet ik zulle. Maar ander mensen weten dat niet.

MOEDER-OVERSTE: Ik weet dat wel jong. (*knijpt Metten in de wang*) Maar een beetje een verlegen boerke nespá? Pas maar goed op voor 't vrouwvolk, jong.

METTEN: Dat doe ik al heel mijn leven, mère supersoer.

MOEDER-OVERSTE: Dat is heel goed, jong. Ze zijn echt niet te vertrouw. (*klopt Metten op de knie*) Ze kun een man niet laat met rust.

METTEN: (*doelend op zijn knie*) Dat voel ik.

MOEDER-OVERSTE: Gij weet niet wat ge voelt want ge hebt nog nooit wat gevoeld.

METTEN: (*wijst naar zijn knie*) Nu toch wel.

MOEDER-OVERSTE: (*laat Mettens knie haastig met rust*) De compagnie van madame Valerie is gene goede compagnie. Gij moet dat maar niet doen.

METTEN: Ah zo, het gaat over madame Valerie. Ik vind dat een charmante dame.

MOEDER-OVERSTE: 't Is een flatteuse die flatteert om de mansvolk te charmeer. En een jonkeman is een makkelijke prooi.

METTEN: Ik dacht niet dat madame Valerie...

MOEDER-OVERSTE: Ziet ge wel. Ge zijt een dikke domme kop. (*legt opnieuw haar hand op de knie van Metten.*) Als ge met een vrouw wilt spreek, spreek dan maar een beetje met mij. Onder mijne nonnenkap zit een vrouw die ge kunt vertrouwen, weet ge.

METTEN: Neen, dat wist ik niet. Ik wil zeggen, ik weet dat wel. Maar ik had niet verwacht... ik bedoel...

MOEDER-OVERSTE: (*slaat nog eens nadrukkelijk op Mettens knie*) Ik weet wat gij bedoelt, jongske. Gij zijt een lieve sukkelaar. Maar nog wat eenzaam nietwaar?

METTEN: Dat zal wel overgaan, mènre supersoer.

MOEDER-OVERSTE: Dat zal zeker passeer, mijnheer Maarten. En als ge zoekt troost, de révérende mènre is gans dicht bij u. Vergeet dat maar niet hè.

METTEN: Neenee, dat zal ik zeker niet vergeten.

MOEDER-OVERSTE: Dat is goed zo. (*staat recht*) Wij zien ons nog, nietwaar mijnheer Maarten?

METTEN: (*Metten veert recht. Moeder-overste gaat af rechtsachter op de overloop/*) Jazeker, mènre supersoer, jazeker, wij zien ons nog. (*wacht tot moeder-overste weg is en zet zijn pet weer op. Valerie komt op en hoort de laatste woorden.*) Maar niet te veel, hoop ik. Want ik krijg de kriebels van u.

Zevende tafereel: Metten – Valerie.

VALERIE: Van wie krijgt ge de kriebels, Metten? Toch niet van mij zeker?

METTEN: Ha Valerie, neenee van u niet, maar van die supersoer. Dat mens is manziek.

VALERIE: Integendeel Metten, ze wil van 't mansvolk niet weten. Ze laat dat dikwijls genoeg voelen.

METTEN: (*voelt aan zijn knie*) Mij liet ze wat anders voelen.

VALERIE: Mij heeft ze lelijk uitgemaakt.

METTEN: En mij bijna ingemaakt.

VALERIE: Gene flikkeflooi, zei ze. Gene fak en gene fik.

METTEN: Op u heeft ze een pik. (*nabootsend*) 'De compagnie van madame Valerie is gene goede compagnie' zei ze. 'Ge moet dat maar niet doen' zei ze.

VALERIE: Zou ze jaloers zijn?

METTEN: Op ons?

VALERIE: Zo lijkt het.

METTEN: Zou ze denken dat wij...?

VALERIE: Dat wij wat?

METTEN: Dat wij ...wel...

VALERIE: Is daar reden toe?

METTEN: We kennen mekaar nauwelijks.

(*Valerie zet zich in de opzetel.*)

VALERIE: Ik vind u wel sympathiek.

METTEN: Maar een verstokte vrijgezel zoals ik...

VALERIE: Wil misschien weten wat hij gemist heeft.

METTEN: (*zet zich uiterst links in de canapé*) Denkt ge dat het kan?

(*Hector wil opkomen van rechtsachter op de overloop. Hij bemerkt Metten en Valerie en blijft achter de hoek staan luisteren.*)

VALERIE: Alles kan als ge het echt wilt.

METTEN: Ik weet niet meer wat ik wil. Ik wilde hier eigenlijk een rustige oude dag slijten.

VALERIE: Alleen? Of met twee?

METTEN: Met twee? Daaraan heb ik nooit gedacht. En toch...

VALERIE: Laat de tijd zijn werk maar doen. Alhoewel...

METTEN: Veel tijd blijft er ons niet.

VALERIE: Maar iedere dag door God gegeven, loont de moeite te beleven.

METTEN: Dat is schoon gezegd Valerie. (*staat recht*) Ik ga nu wat rusten. 't Is teveel geweest vandaag. Maar als ge me nodig hebt, kom maar af. Ge weet mij wonen.

VALERIE: Daar ben ik heel blij om Metten. En ik zal dat zeker doen.

(*Metten gaat naar zijn kamer. Hector komt op van rechtsachter.*)

Achtste tafereel: Valerie – Hector.

HECTOR: (*nabootsend*) Iedere dag door God gegeven, loont de moeite te beleven. Zeker met zo een keuterboerke.

VALERIE: Oh Majoor, gij zijt het.

HECTOR: Ja ik ben het, wie anders. En wat zie ik? Ons Valerieke is dat keuterboerke al aan 't opvrijen. Ze laat er geen gras over groeien.

VALERIE: Majoor dat moogt ge niet zeggen.

HECTOR: Majoor, majoor? Zijt ge mijn naam vergeten?

VALERIE: Neen, natuurlijk niet. Maar iedereen zegt toch 'majoor'. En als ik u Hector noem lijkt het of ik u beter ken dan de rest.

HECTOR: En is dat niet zo?

VALERIE: Neen, dat is niet zo. Ook al zoudt **gij** dat willen, **ik** wil dat niet.

HECTOR: (*zet zich in de canapé uiterst links*) En waarom niet?

VALERIE: Daarom niet. Ga bij Victoire maar complimenten verkopen.

HECTOR: Ja maar Victoire, dat is toch maar een folieke.

VALERIE: Ha zo, Victoire is maar een folieke. En bij Victoire is Valerie maar een folieke. Maar ik heb u door majoor. Vroeger, bij 't leger met een schoon uniformke aan, toen lagen de vrouwen misschien aan uw voeten. Maar bij mij bakt uw haring niet.

HECTOR: Oei, oei, madam is op haar teen getrapt. Misschien voelt ze toch meer voor mij dan ze wil toegeven.

VALERIE: Ge vergist u. En maak u maar geen illusies, zeker niet nu Metten er is.

HECTOR: Metten, Metten, dat keuterboerke.

VALERIE: Metten is een herenboer.

HECTOR: Weinig heer en heel veel boer, als ge 't mij vraagt. Ik durf wedden dat hij heel zijn leven niet anders gedaan heeft dan achter een koestaart aangelopen.

VALERIE: Liever achter een koestaart dan achter de rokken van 't slecht vrouwvolk.

HECTOR: Hela, niet overdrijven hè (*wil zijn hand op de arm van Valerie leggen*) mijn klein zottinneke.

VALERIE: (*slaat de hand van Hector weg en staat recht*) Ik ben uw klein zottinneke niet. En ge moet mij gerust laten of ik zal het tegen Metten zeggen.

(*Valerie gaat kwaad naar haar kamer*)

HECTOR: (*staat recht en bootst Valerie na*) "Tegen Metten zeggen, tegen Metten zeggen", oei oei oei, ik begin al te bibberen.

(*Op het ogenblik dat Valerie haar kamer binnen gaat komt Victoire naar buiten. Ze gaat tot bij Hector in het midden van het toneel.*)

Negende tafereel: Hector – Victoire.

VICTOIRE: Wat gebeurt hier? Valerie keek zo kwaad. Ge hebt haar toch weer niet lastig gevallen zeker?

HECTOR: Ikke? Haar lastig gevallen? Bijlange niet. Zij laat mij niet gerust. "Hector" zei ze, "ik kan u maar niet uit mijne kop zetten" zei ze. "Voelt ge er niets voor om met mij een iets meer dan vriendschappelijke relatie te onderhouden", zei ze.

VICTOIRE: Zei ze dat?

HECTOR: Ja, dat zei ze. En 't was gemeend.

VICTOIRE: Dat vals serpent. En tegen mij zegt ze dat ze u niet kan rieken.

HECTOR: Als ze een zwaar kopvalling heeft zeker. Neen, neen, Victoirke, ge moet ze kennen.

VICTOIRE: En wat hebt gij gezegd?

HECTOR: "Valerie" heb ik gezegd, "daar kan geen sprake van zijn kind. Het spijt mij maar ik heb mijn gedacht op iemand anders gezet". Zo heb ik het haar gezegd.

VICTOIRE: En wat zei zij toen?

HECTOR: "Toch niet op Victoire zeker", zei ze, "die zure Trien, dat krenge, die... die lelijke oude kabas".

VICTOIRE: Zure Trien! Krenge! Lelijke oude kabas! Heeft ze dat allemaal gezegd? Die smerige tang! Voor die twee jaartjes dat ze jonger is, de versleten doos. En wat hebt gij toen gezegd?

HECTOR: Dat ze daar geen zaken mee heeft, dat heb ik haar gezegd. Ze moet niet weten dat ik... dat wij....

VICTOIRE: Wat? Ik... wij? (*Victoire zet zich uiterst links in de canapé.*)

HECTOR: Ge weet toch Victoirke, dat ik u in mijn hart draag.

VICTOIRE: Gij kunt schoon praten gij. Maar meent ge dat? Gij houdt mij toch weer niet voor de zot zeker? 't Zou de eerste keer niet zijn.

HECTOR: (*zet zich naast Victoire*) Natuurlijk meen ik dat meisje. Anders zou ik zoiets toch niet zeggen. Kom eens wat dichterbij. En geef mij eens een kuske, hier op mijn wang.

VICTOIRE: Gij vangt zeker? U een kuske geven terwijl er ieder ogenblik iemand kan binnenkomen. Ik denk er nog niet aan.

HECTOR: Ge moet niet bang zijn. Kom mijn zoetebolleke, een kuske in de rapte.

VICTOIRE: Niks van, ik durf dat niet. En ik wil dat niet. 't Is nog veel te rap. Ik moet eerst zeker zijn van u. En van mezelf.

HECTOR: Op mij kunt ge vertrouwen Victoire. Dat zweer ik u op mijn woord van officier. Allee, kom nu?

VICTOIRE: Neenee, nu niet, later. (*staat recht en dreigt met de vinger*) Maar ik houd u aan uw woord. Als ge mij durft bedriegen met die... die Valerie... dan gaat ge uw beste dag niet hebben. En als dat jaloers wijf u nog durft lastig vallen, dat ze dan heel goed oppast.

(*Victoire gaat met afgemeten stappen terug naar haar kamer.*)

HECTOR: (*staat recht*) Amai wat een koleirige heks. Maar voor de rest is 't een bange scheet. Ge kunt er niks mee aanvangen. Ik heb mij weer wat op mijne nek gehaald. Maar 't leven is zo saai zonder vrouwen. En er is hier verdorie niets anders dan die twee oude krenge. En dus probeer ik maar, bij de één en bij de ander. Als ze vandaag of morgen mekaar in 't haar vliegen gaan we nog lachen. En moesten ze zich allebei tegelijk tegen mij keren, dan doe ik maar zoals in de oorlog. Gaan lopen.

(*Op de maat van een marsmuziekje marcheert Hector rechtsachter af.*)

Tiende tafereel: Charelke – Sooi – Poliet – Metten.

(*Charelke komt uit zijn kamer, gaat naar de kamer van Sooi en roept van in de deuropening.*)

CHARELKE : Hei Sooi!

SOOI: Ja Charelke?

CHARELKE: Gaan we kaartspelen?

SOOI: Ik kom.

(*Sooi komt uit zijn kamer.*)

SOOI: Maar met twee? Dat gaat niet. Ik roep Poliet.

(Sooi opent de deur van de kamer van Poliet en roept.)

SOOI: Poliet, komt ge?

POLIET: *(staat in de deuropening)* Gaat Metten trakteren?

CHARELKE: Trakteren?

SOOI: Da's waar ook. We gaan dat direct arrangeren.

(Gevolgd door Poliet en Charelke gaat Sooi naar de kamer van Metten, opent de deur en roept.)

SOOI: Hei Metten, komt ge?

METTEN: *(komt in de deuropening staan)* Scheelt er iets?

SOOI: We moeten nog iets regelen, van dat trakteren.

METTEN: *(komt verder naar binnen)* Trakteren? Daar komt niets van. Ge hebt de supersoer gehoord. 'In het Home Notre Dame valt er niks te trakketeer' zei ze. 'Ik wil gene zatte zotten onder mijne dak' zei ze. 'Goed gesnappen?' zei ze. 'Bid maar liever Weesgegroeitjes tot het Lieve Vrouwke want de **hemel** is niet meer zo ver', zei ze. Jaja, dat heeft ze allemaal gezegd. Ik riskeer hier niets. Ik wil niet buitenvliegen voor ik goed en wel binnen ben.

SOOI: Ja maar Metten, ge moet dat hier niet doen.

POLIET: We muizen er vandoor.

CHARELKE: Deze avond naar 't dorp.

SOOI: Wij weten dar een goed cafeeke.

METTEN: Allemaal goed en wel. Maar hoe geraken we hier buiten. En erger nog, hoe geraken we terug binnen.

SOOI: Stien moet ons helpen.

METTEN: Stien?

SOOI: Stien de keukenmeid. Die laat ons buiten en weer binnen door 't achterpoortje. Voor wat drinkgeld natuurlijk.

METTEN: Ik heb hier nog geen Stien gezien.

CHARELKE: Ik zal ze gaan roepen.

POLIET: Ja doe dat.

(Charelke gaat af rechtsachter op de overloop)

SOOI: Kom Poliet, wij gaan naar ons kamer? Anders vertrouwt Stien dat zaakje niet.

(Sooi en Poliet gaan naar hun kamer.)

METTEN: *(naar het publiek)* Kunt ge geloven dat ik dat zaakje ook niet betrouw. Maar als het de gewoonte is, dan moet het maar zeker. Anders moet ik dat liedekje blijven horen.

Elfde tafereel: Metten – Stien – Charelke – Sooi – Poliet.

(Charelke en Stien komen op van rechtsachter. Charelke gaat binnen in zijn kamer. De deuren van Charelke, Sooi en Poliet staan op een kier. Zij luisteren mee.)

STIEN: *(terwijl ze haar handen afdroogt aan haar voorschoot)* Ge hebt mij geroepen?

METTEN: Gij zijt Stien, de keukenmeid?

STIEN: Dat ziet ge toch.

METTEN: Ja, eigenlijk wel.

STIEN: Waarom vraagt ge het dan?

METTEN: Om zeker te zijn. Ik ben Metten.

STIEN: Dat boerke.

METTEN: Pardon, ik ben herenboer.

STIEN: Dat zal wel. Stoeffen en in hun broek schijten, dat kunnen ze hier allemaal. Ge hebt mij geroepen?

METTEN: Ja ziet ge. Ik moet trakteren voor de gasten.

STIEN: En ge wilt voor mij ook trakteren. *(geeft een vertrouwelijke schouderklop)* Dat is vriendelijk schat.

METTEN: Hela, hela, ik ben uwe schat niet. *(aarzelend)* En 't was ook niet de bedoeling om voor u te trakteren.

STIEN: Ik snap het al. Ik ben gene gast. Ik ben maar de keukenmeid. Als iedereen hier zijne buik maar kan vol vreten. Voor de rest tel ik niet mee.

METTEN: Daarover gaat het niet. Ik wil in 't dorp trakteren. Maar we moeten hier ongezien buiten... en terug binnen geraken. Kan dat?

STIEN: Dat kan. *(met geopende hand)* Twintig euro.

METTEN: Twintig euro!!!!

STIEN: En een fles jenever.

METTEN: En een fles jenever? Zatte fles!

STIEN: Wablief? Pas op wat ge zegt, hè boerke. Ge spreekt tegen een dame verdomme.

METTEN: Een dame die jenever zuipt.

STIEN: Drinkt, wilt ge zeggen. En mag dat soms niet? Ons boerke heeft precies nog nooit gehoord van 'emancipatie'.

METTEN: Van 'mancipatie'? Neen, nog nooit. Doet dat pijn?

STIEN: Ja, doe maar onnozel gij. Gij zijt ook één van die venten die een vrouw alleen maar nodig hebben om hun kinderen te kopen. En om zichzelf kapot te werken terwijl mijnheer van 't leven profiteert. Ik beklaag uw vrouwke zaliger boer, zeker weten.

METTEN: Ik heb nooit een vrouw gekend.

STIEN: Dan heeft dat mens geluk gehad. Wel, wat is er van de kwestie. *(steekt de geopende hand naar voor)*

METTEN: Ik weet het niet Stien. Verdomme 't is....

STIEN: Te nemen of te laten. Twintig euro nu direct. De fles brengt ge mee van 't dorp.

METTEN: Miljaar, dat is toch veel geld.

STIEN: Ge zijt herenboer of ge zijt het niet.

METTEN: En hoe geraken we buiten en binnen?

STIEN: Dat is heel simpel. Ik laat u zelf buiten en leg de sleutel onder de mat zodat geweerd binnen kunt. Maar vergeet mijn fles niet of 't zal uwe beste dag niet zijn. Verstop ze maar in het kastje onder de pompbak.

METTEN: We zullen het maar riskeren zeker.

(Metten overhandigt het geld.)

STIEN: Dat komt dik in orde Metten. En als ge u soms verveelt, ik ben in de keuken. *(maakt het gebaar van borrelke drinken)* Dag Metten. Tot ziens.

(Stien gaat af rechtsachter.)

METTEN: Dat wordt hier een duur grapke. En als 't uitkomt vlieg ik buiten. Ik zal maar goed uit mijn doppen kijken.

(Metten gaat naar zijn kamer.)

Twaalfde tafereel: Sooi – Charelke – Poliet.

(Als Metten weg is komen Sooi, Charelke en Poliet in de deuropening staan.)

SOOI: We hebben hem liggen.

CHARELKE: Hij bijt.

POLIET: Ik krijg al dorst.

CHARELKE: Wie gaat er mee?

SOOI: Wij drie natuurlijk. En Jerome.

CHARELKE: Die vragen we zeker mee.

POLIET: En Gusteke?

SOOI: Nee, die is veel te braaf.

CHARELKE: En de majoor?

SOOI: Die afzuiper laten we thuis. Anders gaat Metten zijn laatste cent eraan.

POLIET: En we kunnen Valerie en Victoire toch niet alleen laten.

CHARELKE: De majoor zal ze graag gezelschap houden, de vrouwenzot.

SOOI: Nu gaan we rusten. En deze avond vliegen we erin.

POLIET: We zetten heel 't dorp op zijne kop.

CHARELKE: Op Metten zijn kap.

(Poliet en Charelke gaan terug in hun kamer.)

SOOI: Metten jong, ge gaat uw eerste avond in de ‘Zegen der Jaren’ niet rap vergeten.

(Sooi gaat binnen in zijn kamer.)

Dertiende tafereel: Moeder-overste – zuster Birgit – zuster Ingrid.

(Zuster Birgit en zuster Ingrid komen op van linksachter, moeder-overste van rechtsachter. Ze komen tot voor op het toneel.)

MOEDER-OVERSTE: Wel zusters, waar zitten onze gasten te zitten?

ZUSTER BIRGIT: Ze rusten, révérende mère.

ZUSTER INGRID: Ze zijn zeker moe.

MOEDER-OVERSTE: Ze zijn heel braaf nietwaar?

ZUSTER BIRGIT: Heel braaf, révérende mère.

MOEDER-OVERSTE: Van tijd tot tijd ze zijn een beetje te braaf zuster. Van tijd tot tijd ik zou willen zij zijn een beetje meer stout.

ZUSTER INGRID: Révérende mère, dat kunt ge toch niet menen.

MOEDER-OVERSTE: Toch wel zuster, stoute mannen zijn pikante mannen. Onze mannen zijn slappe zakken.

ZUSTER BIRGIT: Zo’n slappe zakken zijn het nu ook weer niet.

ZUSTER INGRID: Wij weten wel beter.

MOEDER-OVERSTE: Natuurlijk van u ze zijn allemaal de zot. Van mij ze zijn de bangerikken met de broek vol.

ZUSTER BIRGIT: Misschien ligt dat aan uzelf, révérende mère.

MOEDER-OVERSTE: Wat wilt ge zeggen als ge dat zegt? Ik weet ik ben zeer streng maar dat moet zo zijn. Maar daarom zij moeten nog niet kruip als een bange hond voor de slaag. Mijnheer Maarten, ik denk hij is een andere man.

ZUSTER INGRID: Hij kan niet bang zijn voor de vrouwen. Hij heeft er nooit één gekend.

MOEDER-OVERSTE: Hij is een eenzame man zuster, een erg eenzame man. Ik zal hem veel sterkte geven. *(Moeder-overste gaat af linksvoor.)*

ZUSTER BIRGIT: Wat krijgen we nu? Ontluikt hier een heimelijke romance tussen de supersoer en de herenboer?

Zuster Birgit: “De supersoer ligt op de loer”

Zuster Ingrid: “Er dreigt gevaar voor onze boer”.

Beide zusters: Wordt vervolgd.

(De zusters gaan af rechtsachter op de overloop. Terwijl het doek dichtgaat speelt de muzikant op zijn accordeon. Eventueel blijft hij zitten voor het doek en vult de korte pauze met accordeonmuziek.)

DOEK

T W E E D E B E D R I J F

Veertiende tafereel: Valerie – Victoire.

(De namiddag van de eerste dag. Victoire zit alleen met een nors gezicht voor in de opzetel. Valerie komt uit haar kamer.)

VALERIE: Maar alleen Victoire?

VICTOIRE: *(nors)* Ge zijt toch niet blind?

VALERIE: Gelukkig nog niet.

VICTOIRE: Trek uw ogen dan open. Dan ziet ge wat ge ziet.

VALERIE: Amai zeg, zo kortaf. *(zet zich links in de canapé)* Last van uw maag?

VICTOIRE: Mijn maag zit in mijn lijf en dat is mijn zaak.

VALERIE: Oei oei oei, ik zwijg al. *(na een korte pauze)* Waar blijft het mansvolk?

VICTOIRE: Kunt ge ze niet missen?

VALERIE: Toch wel, maar gewoonlijk rond deze tijd.....

VICTOIRE: Zit ge hier al te lonken als een straatmadelief.

VALERIE: Zeg eens Victoire, ge zijt echt onuitstaanbaar. *(even stilte)* Hoe zou Metten het maken?

VICTOIRE: Metten? Wie is dat? Die ken ik niet.

VALERIE: Metten dat is mijnheer Maarten. Ik mag hem 'Metten' noemen.

VICTOIRE: Oh ja, is 't al zover. Gij zijt ook niet rap content gij.

VALERIE: Wat wilt ge daarmee zeggen?

VICTOIRE: Dat ge zot zijt van 't mansvolk. En dat ge met éne vent niet toekomt. En dat ge zou willen dat ze allemaal aan uw rokken hangen.

VALERIE: Zodat er voor u niets overblijft, wilt ge zeggen.

VICTOIRE: Ik moet van 't mansvolk niet weten. En dat weet gij goed genoeg. Alleen....

VALERIE: Dat officierke op rust, dat vergeet te rusten als er vrouwen in de buurt zijn.

VICTOIRE: Ik wil van Hector geen kwaad woord horen, goed verstaan. En ge moet hem gerust laten.

VALERIE: Ge moet niet bang zijn. Hij kan mij gestolen worden.

VICTOIRE: *(staat recht)* Ik heb nochtans wat anders gehoord. En dat moet gedaan zijn, madam. Dat moet gedaan zijn!

(Victoire loopt kwaad naar haar kamer)

VALERIE: Hebt ge van uw leven. Dat had ik van Victoire nooit gedacht. Ze is zo jaloers dat ze de majoor met huid en haar zou opvreten om hem met niemand te moeten delen.

Maar dat ze hem opvreet. Dan ben ik er vanaf. En zij kan er alleen maar een serieuze indigestie aan overhouden.

Vijftiende tafereel: Valerie – Metten.

(Metten komt uit zijn kamer en gaat tot bij Valerie.)

METTEN: Valerie, wat scheelt er? Ge kijkt zo bedrukt.

VALERIE: God Metten, ik heb zojuist woorden gehad met Victoire.

METTEN: Woorden? Wat voor woorden?

VALERIE: Ze verwijt mij dat ik achter 't mansvolk aanzit. En dat ik Hector lastig val.

METTEN: En dat is toch niet waar zeker?

VALERIE: Dat is zeker niet waar. Hector laat mij niet gerust en houdt Victoire voor de zot. Maar zij ziet dat niet. Zij is smoorverliefd op hem en gelooft al zijn leugens.

METTEN: Amai zeg, kan zo'n azijnvlieg smoorverliefd worden?

VALERIE: En of. 't Is te zien dat ge van 't vrouwvolk niets afkent.

METTEN: Dat kan. Maar smoorverliefd zijn doet mij denken aan een schone blozende malse appel. En als ik Victoire haar gezicht zie denk ik eerder aan een uitgeperste citroen.

VALERIE: En als ge mijn gezicht ziet?

METTEN: Dat van u? Dan zie ik precies een hele fruitkorf waar 't water mij van in de mond komt.

VALERIE: Gij vleier. Gij doet mij honger krijgen.

METTEN: En honger doet eten. *(zet zich naast Valerie in de canapé)* Ik zou u zo maar een kuske op uw wang willen geven.

VALERIE: Niet te rap Metten, daar ben ik nog niet aan toe. Sinds de dood van Jef zaliger, en dat is meer dan tien jaar geleden, heeft geen enkele man mij nog gekust.

METTEN: Dan wordt het hoog tijd om daar verandering in te brengen voor het te laat is.

VALERIE: Ik weet het niet Metten. Dat is een stap die ge moet kunnen zetten. En ik weet niet of ik dat al kan.

METTEN: 't Is misschien het proberen waard. En Jef zaliger zal daar niet op reclameren.

VALERIE: Neen, dat zal hij zeker niet doen. Ik hoor het hem al zeggen: "Valerie, gij zijt nog altijd dezelfde bange trut van over vijftig jaar. Bij mij heeft het ook twee maanden geduurd voor ik dat eerste kuske kreeg. En dat gaat ge Metten toch zeker niet aandoen".

METTEN: Dat is heel verstandig gesproken van Jef zaliger. Hebt ge die snul, ik bedoel die sukkelaar echt twee maanden laten wachten?

VALERIE: Jazeker, twee maanden. En toen is dat nog niet zomaar vanzelf gegaan. Eerst heeft hij mij plechtig zijn liefde moeten verklaren. En dan om mijn hand vragen. En dan heeft hij mij het eerste kuske mogen geven.

METTEN: Dat moet nu toch allemaal niet?

VALERIE: Waarom niet? Dat zou toch pas romantisch zijn. En 't zou mij doen denken aan Jef zaliger.

METTEN: Ja maar, als ik u een kuske geef moet ge aan mij denken en niet aan Jef zaliger.

VALERIE: Als ik dat maar kan. Ik zal het proberen. Maar toch doen we het zoals vroeger. *(staat recht en draait de opzetel recht naar het publiek)* Wacht, ik zet mij hier. Gij gaat naar uw kamer... ge klopt... ik roep 'binnen'... gij komt binnen... ge blijft aan de deur staan... verklaart uw liefde... en vraagt om mijn hand. En dan komt ge heel stillekes met uw oogskes toe naar voor... en geeft mij een kuske... op mijn wang.

METTEN: Verdomme, als ik dat maar kan onthouden.

VALERIE: Ge probeert het maar. Zo nauw steekt het nu ook weer niet. We maken er een plezant spelleke van.

METTEN: Dan doe ik mee, dan kunnen we eens lachen. Dat zal ons deugd doen. *(staat recht)* Dus ik vertrek nu naar mijn kamer. Ik concentreer mij... ik klop... gij roept 'binnen' ... ik kom binnen...

VALERIE: 't Is al goed, vertrek maar. Ik hoor dat gij uw les van buiten kent.

(Metten gaat af naar zijn kamer. Onderweg repeteert hij zijn les. Valerie zet zich in de opzetel en verheugt zich op de komende gebeurtenissen.)

Zestiende tafereel: Valerie – Moeder-overste.

(Moeder-overste komt binnen van linksvoor.)

MOEDER-OVERSTE: Eh bien, madame Valerie, zit gij hier al te zitten?

VALERIE: *(staat recht)* Jawel révérende mère, ik wacht op de rest van het gezelschap.

MOEDER-OVERSTE: Vrouwen moeten niet de eerste zijn. Ga nog maar een beetje naar uwe kamer. En kom maar na de mansvolk.

VALERIE: Maar révérende mère....

MOEDER-OVERSTE: Madame Valerie, ik heb gezegd als ikke spreek, gene maar. Ga naar uwe kamer en ga maar een beetje vlug.

VALERIE: Jawel, révérende mère.

(Valerie gaat naar haar kamer. Ze kijkt angstig naar de deur van Mettens kamer. Moeder-overste zet zich in de opzetel.)

MOEDER-OVERSTE: Eindelijk een beetje rust voor mijne oude knook. Dat hebben ze dik verdiend.

(Moeder-overste geniet zienderogen van het zalige moment van rust.)

Zeventiende tafereel: Metten – Moeder-overste – Valerie.

(Metten klopt op de deur van zijn kamer. Moeder-overste zet zich recht en kijkt rond.)

MOEDER-OVERSTE: Welke zottekop is hier op ene deur aan het klop?

(Metten klopt langdurig. Moeder-overste hoort van waar het kloppen komt.)

MOEDER-OVERSTE: 't Is toch zeker niet waar zeker. Die boer klopt op zijn eigene deur.

METTEN: *(flauw en met hoge stem)* Ik hoor niets.

MOEDER-OVERSTE: *(nabootsend)* Ikke wel. Ik hoor uwe klop.

METTEN: Verkeerd! Gij moet 'binnen' roepen.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Maarten wil met mij ene spelleke speel. Ik zal een keer met hem ene spelleke speel.

METTEN: Hallooo!

MOEDER-OVERSTE: Ja.aaaa!

METTEN: Beginnen we opnieuw?

MOEDER-OVERSTE: Ja, beginnen maar opnieuw.

(Metten klopt opnieuw op de deur.)

MOEDER-OVERSTE: Binnen!

(Metten komt binnen en blijft aan de deur staan. Hij kan de persoon in de zetel niet herkennen.)

METTEN: Dag mijn onschuldig geiteke.

MOEDER-OVERSTE: *(kijkt heel verwonderd)* Wat belieft u als 't u belieft? Ik ben gene onschuldige geiteke.

METTEN: Natuurlijk niet, dat 'onschuldig' zullen we maar weglaten zeker, mijn liefste zoeteke.

MOEDER-OVERSTE: Gaat gij niet een heel kleine beetje te ver?

METTEN: Bijlange niet. Dit is nog maar een begin. Ik ben stapelzot van u.

MOEDER-OVERSTE: *(slaat een kruisteken)* Mijne God, diene boer is van mij de zot. Ik heb dat gedacht. Ik heb dat gewist. Ik heb dat gehoopt.

METTEN: *(begint luidop te lachen)* Gij kunt grappig doen. 't Is precies of ik de supersoer hoor spreken.

MOEDER-OVERSTE: Maar ik ben de mère supérieure.

METTEN: *(lacht nog harder)* Proficiat, ge speelt het geweldig. Als ik niet zeker moest weten dat gij daar zit, zou ik denken dat het die lelijke tang zelf is.

MOEDER-OVERSTE: Pardon? Een kleine beetje serieus blijf nespa.

METTEN: Natuurlijk, deze zaak is veel te ernstig. Mag ik u heel nederig om uw hand vragen?

MOEDER-OVERSTE: *(bekijkt haar hand)* Mijne hand? Wat moet gij met mijne hand?

METTEN: Ge valt weer uit uw rol. Ik moest u toch om uw hand vragen. Of twijfelt ge nog voor ge die belangrijke stap wilt zetten?

MOEDER-OVERSTE: Wat voor een brabbel babbelt die kwiet? Die wil toch zeker niet met mij trouw?

METTEN: Voilà, 't grote woord is eruit: trouwen.

MOEDER-OVERSTE: Ja maar, dat had ik niet verwacht.

METTEN: Ik dacht nochtans....

MOEDER-OVERSTE: Gij maar denk, gij maar denk. Oh mijne God. *(slaat opnieuw een kruisteken.)*

METTEN: Mag ik u misschien toch al dat eerste kuske geven?

MOEDER-OVERSTE: Ene kuske? Daar heeft nog nooit ene man mij gekuust.

METTEN: Lap, de os heeft gekalfd. Jef zaliger ligt in de pataten.

(Valerie komt uit haar kamer en kijkt verbijsterd naar het tafereel dat zich voor haar ogen afspeelt.)

MOEDER-OVERSTE: Maar éne kuske kan geen kwaad.

METTEN: Natuurlijk niet. Ik knijp mijn ogen stijfdicht. En dan kom ik heel stillekes tot bij u en geef u 'éne kuske...'.
 MOEDER-OVERSTE: Op mijne wang, alleen op mijne wang. Met alle twee uwe en mijne ogen stijfdicht. En tegen niemand vertel.

METTEN: Op mij kunt ge rekenen. Ik kom.... ik kom.... stillekes... heel stillekes... niet bang zijn.... niet verschieten.

(Terwijl Metten heel stillekes en met gesloten ogen naar moeder-overste gaat tracht Valerie tevergeefs Mettens aandacht te trekken om hem op het misverstand te wijzen. Metten geeft moeder-overste een kus op de wang. Moeder-overste slaakt enkele diepe zuchten, hierin telkens gevolgd door Metten.)

Achttiende tafereel: Moeder-overste – Metten – Valerie.

(Metten staat nog altijd met gesloten ogen rechtop naast de zetel. Moeder-overste ligt, eveneens met gesloten ogen, behaaglijk achterover in de zetel.)

MOEDER-OVERSTE: Wat éne zalige gevoel. Ik heb dat gevoel nog nooit gevoeld.

METTEN: Heerlijk. Dat ik daarvoor zo oud moest worden.

MOEDER-OVERSTE: Fantastisch. Maar 't mag niet meer passeer. Nooit meer.

METTEN: Nooit meer? Dat durf ik niet beloven.

MOEDER-OVERSTE: Maar als iemand ons ziet?

METTEN: Dat kan toch geen kwaad. We moeten alleen maar zorgen dat dat serpent van een supersoeur ons niet betrapt.

MOEDER-OVERSTE: *(opent de ogen en kijkt onaangenaam verrast)* Wat belieft! Mijne serpent? Ik ben de mère supérieure en heb gene serpent.

METTEN: *(opent eveneens de ogen en loopt verschrikt enkele passen opzij)* Miljaar! 't Is waar. Valerie, wat gebeurt er? Wat heb ik nu uitgestoken?

(Valerie komt haastig van op de overloop naar beneden.)

MOEDER-OVERSTE: Valerie? Waarom gij roept die fikkefakmadam?

METTEN: Ik had hier een afspraak met madame Valerie. Zij moest daar zitten.

MOEDER-OVERSTE: Ha zo, gij zijt de zot van die flikke**flooi**. Zij is de onschuldige geiteke. En mij gij houdt voor een grote aap. Gij stomme boer! Ik ben vernederd, ik ben gekwetst, ik... ik...

VALERIE: Révérende mère, mijnheer Maarten kon toch niet weten...

MOEDER-OVERSTE: Kon niet weet, kon niet weet. Ik kon ook niet weet.

VALERIE: Maar mijnheer Maarten houdt van mij.

MOEDER-OVERSTE: Hij houdt van u maar geeft mij éne kuuske, de onbeschaamder**rik**.

METTEN: Dat was een misverstand, mère super...jeur...jeur...jeur. Ik wou madame Valerie mijn liefde verklaren en om haar hand vragen. En dan ene kuuske geven.

VALERIE: Want wij willen trouwen.

MOEDER-OVERSTE: Wat belijft, wat belijft? Gij willen trouw, alle twee?

METTEN: Alleen is nogal moeilijk, vrees ik.

MOEDER-OVERSTE: En dan doen de kuus en de poep onder mijne dak! Daar komt niks van in huis in deze gerespecteerde huis, goed compris, niks, niks, niks. Ene liaison tussen éne oude geit en éne afgeleefde bok, dat is een affaire van keskeschiet. Ik zal dat nooit tolereer.

METTEN: Maar mère super-jeur-jeur...

MOEDER-OVERSTE: Niks te maar mijnheer Maarten. Naar uwe kamer en kom nooit meer onder mijne oog te koom.

METTEN: Valerie...

VALERIE: Ga maar Metten.

MOEDER-OVERSTE: En berouw u maar lang over uwe slechte gedraging.

(Metten gaat naar zijn kamer.)

MOEDER-OVERSTE: Madame Valerie met u ik heb nog een dikke ei te pel. Gij zijt de zot van al de mansvolk. Gij draagt u als ene lichtek**ooi**. Gij... gij...

VALERIE: Niet overdrijven, révérende mère.

MOEDER-OVERSTE: Ik drijf niets over. Mijnheer Maarten, hij is nog gene hele ganse dag in deze huis et voilà, de vlam is al in de pijp. Gij kent gene schaamte, niks gene schaamte. Welke vrouw laat zich ene kuus kuus van ene man die zij kent nog geen hele ganse dag.

VALERIE: Ik heb dat niet gedaan, révérende mère.

MOEDER-OVERSTE: Gij had wel die slechte intentie. En ik was die onschuldige lam die werd slacht geoff**erd**. Ik zal voorziening tref, madame Valerie. Deze huis is tres respectee. Ik zal uwe dochter roep en haar zeg gij hebt verliest uwe verstand en zijt de zot van de boer.

VALERIE: Asjeblijf, révérende mère, laat mijn dochter hier buiten. Zij moet het nog niet weten.

MOEDER-OVERSTE: Zij moet alles weet wat zij moet weet.. En nu naar uwe kamer. En blijf maar op uwe kamer. Gij zijt gestraft met ene strenge straf. Vooruit! Vite, vite, vite.

(Valerie gaat naar haar kamer.)

MOEDER-OVERSTE: *(met de handen gevouwen en de ogen gericht naar het beeld van O.L.Vrouw)* Mijne God, ik heb mij gedraagt als ene zotte zottin. Als dat nog passeert, al mijne respect is naar de vaan. Maar ene mens is maar ene mens. En ene kuuske is maar ene kuuske. En die kuuske van diene boer was nog maar mijne eerste kuuske. Pardonner moi Notre Dame. Ik zal veel tot u bid en vecht tegen de kwade duivel.

(Moeder-overste gaat af linksvoor. De schoonmaaksters komen uit de gang rechtsachter, zij gaan over het verhoog naar linksachter en verlaten dan het podium langs de deur linksvoor. Hun dagtaak zit erop. De muzikant speelt een melodie om de overgang te maken naar de avond. Het podium wordt langzaam een weinig in het duister gehuld. Zuster Ingrid komt binnen langs linksvoor, ontsteekt een luster en enkele muurlampen zodat het lokaal baadt in een gezellige sfeer. Daarna verlaat zij het podium terug links)

Negentiende tafereel: Sooi – Charelke – Jerome – Poliet – Metten – Stien.

(De avond van de eerste dag. Sooi dooft het licht op zijn kamer en komt op het toneel. Hij draagt jas en pet. Hij gaat naar de kamer van Charelke en opent de deur op een kier.)

SOOI: Charelke, zijt ge klaar?

CHARELKE: Ik zat al te wachten.

(Charelke komt tot in de deuropening en dooft het licht op zijn kamer. Hij draagt jas en pet.)

SOOI: Haalt gij Jerome. Ik roep Poliet.

(Charelke gaat af rechtsachter. Sooi gaat naar de deur van de kamer van Poliet.)

SOOI: Poliet, komt ge?

(Poliet komt in de deuropening, dooft het licht op zijn kamer en kijkt rond. Hij draagt jas en hoed.)

POLIET: Waar is iedereen? En waar blijft Metten? Hij moet zeker meekomen want het is op zijn kap.

SOOI: Wij zullen hem eens uit zijn kot halen.

(Sooi en Poliet gaan naar de deur van Mettens kamer. Sooi opent de deur op een kier. Intussen komen Charelke en Jerome op van rechtsachter. Jerome draagt jas en hoed.)

SOOI: Hei Metten, we wachten.

(Metten komt in de deuropening.)

METTEN: Ik ga niet mee. Ik heb geen goesting.

SOOI: Hela manneke, niet terugkrabbelen.

POLIET: Beloofd is beloofd.

JEROME: En wie zijn belofte niet vervult

CHARELKE: ... krijgt een bult.

METTEN: Ik weet het, ik weet het. Maar ik heb een verschrikkelijke stommiteit uitgehaald.

SOOI: Daar verschiet ik niet van.

POLIET: Was 't zo erg?

METTEN: Nog erger. Ik heb de supersoer gekust.

CHARELKE-SOOI-POLIET-JEROME: Wablief!!!

SOOI: Kunt gij een mens doen verschieten. Metten van de mot, een boerke van de buiten, dat heel zijn leven 't vrouwvolk niet gezien heeft, begint in zijn oude dagen nonnekes te kussen.

JEROME: Foei, wat zijn dat voor manieren.

CHARELKE: Seksmaniak!

METTEN: Maar ik dacht dat het Valerie was.

POLIET: Nu is hij nog stekeblind ook.

(Stien komt op van rechtsachter.)

STIEN: Wel waar blijft ge?

SOOI: Metten wil niet mee.

STIEN: Doet ons boerke in zijn broek?

CHARELKE: Hij durft niet. Hij zit met de 'peurre'.(schrik)

METTEN: Watte? Niet durven? Dan kent ge Metten nog niet.

(Metten gaat terug binnen in zijn kamer.)

SOOI: *(van in de deuropening)* Ge hebt toch wel geld bij?

POLIET: En zeker genoeg.

CHARELKE: Wij hebben grote dorst.

(Metten dooft het licht en komt uit zijn kamer. Hij draagt nu jas en pet.)

METTEN: Kom we zijn weg.

STIEN: *(dreigend)* En mijn fles niet vergeten of ge komt er niet meer in. Goed verstaan? Volgen dan.

(Op één rij na elkaar verlaat het gezelschap het toneel. Stien gaat op kop, gevolgd door Metten, Sooi, Poliet, Charelke en Jerome. Begeleid door vrolijke marsmuziek)

stappen ze in de maat links de overloop op, steken de overloop over en marcheren rechtsachter af.)

Twintigste tafereel : Valerie – Gusteke.

(Valerie komt uit haar kamer. Ze blijft op de overloop staan.)

VALERIE: Nog niemand? Dat is vreemd. Dan ben ik maar de eerste. *(verlaat de overloop en komt naar voor)* De mère supérieure heeft mij gestraft. Ik hoop maar dat ze mij hier niet ziet want dan ben ik nog niet aan het feest. En als ze mijn dochter verwittigt zullen we het feesten maar vergeten. Ook al zal het dan kermis zijn.

(Valerie zet zich rechts in de canapé. Gusteke komt op van linksachter. Hij neemt een blad van zijn schildersezal en verbergt het achter zijn rug. Hij komt tot bij Valerie.)

VALERIE: Ha Gusteke, kom erbij.

(Gusteke knikt 'ja' maar blijft staan.)

VALERIE: *(uitnodigend)* Zet u maar.

(Gusteke knikt 'ja' maar blijft verlegen staan.)

VALERIE: Is er iets?

(Gusteke knikt 'ja'.

VALERIE: Ge verbergt iets achter uw rug.

(Gusteke knikt 'ja'.)

VALERIE: Iets voor mij?

(Gusteke knikt verlegen lachend 'ja'.)

VALERIE: Geef het maar.

(Gusteke haalt van achter zijn rug een potloodtekening met het portret van Valerie en overhandigt het heel verlegen.)

VALERIE: Ge hebt mij getekend! Dat is schoon. Hebt ge dat speciaal voor mij gemaakt?

(Gusteke knikt heftig 'ja'.)

VALERIE: Dat is lief. Hoe kan ik u daarvoor bedanken.

(Gusteke rondt zijn lippen ten teken van 'een kus geven'.)

VALERIE: Moet ik u daarvoor een kus geven?

(Gusteke knikt hevig 'ja', drukt de vingertoppen tegen zijn lippen en beweegt dan beide handen in de richting van Valerie.)

VALERIE: En ge wilt mij ook een kus geven?

(Gusteke knikt 'ja'.)

VALERIE: Dat kan toch niet.

(Gusteke knikt 'ja', wijst van zichzelf naar Valerie en legt beide handen op zijn hart.)

VALERIE: Wat wilt ge nu zeggen?

(Gusteke herhaalt hetzelfde gebaar.)

VALERIE: Gij houdt van mij?

(Gusteke knikt verlegen 'ja'.)

VALERIE: *(onthutst)* Maar Gusteke toch.

(Gusteke lacht heel onnozel.)

VALERIE: Ik voel mij heel erg gevleid. Maar 't kan echt niet.

(De vriendelijk verlegen lach op het gelaat van Gusteke verandert geleidelijk in een pijnlijke grimas.)

VALERIE: Er is iemand anders. Ik hou van Metten. *(wijst naar de deur van Mettens kamer en herhaalt nadrukkelijk)* Metten.

(Gusteke wijst op zijn beurt vragend naar de deur van Mettens kamer. Valerie knikt 'ja'. Gusteke kijkt heel verdrietig.)

VALERIE: Het spijt mij Gusteke, echt waar, het spijt mij.

(Gusteke is heel bedroefd. Hij kijkt kwaad naar de deur van Mettens kamer, balt een vuist en gaat met vertrokken gezicht bijna wenend af, linksachter op de overloop.)

VALERIE: Ook dat nog. Wie had dat durven denken. *(bekijkt heel aandachtig de tekening.)*
Hij heeft mij heel schoon getekend. 't Is een echte kunstenaar.

Eenentwintigste tafereel: Valerie – Victoire.

(Victoire komt uit haar kamer.)

VICTOIRE: Zit ge weer te lokken?

VALERIE: Lokken? Wie dan wel?

VICTOIRE: 't Mansvolk! Wie anders.

VALERIE: Ik mag hier toch wel zitten.

VICTOIRE: Ge kunt weer niet wachten tot 't mansvolk er is.

VALERIE: Gij toch ook niet.

VICTOIRE. Ik kon dat niet weten.

VALERIE: Ik kon dat ook niet weten.

VICTOIRE: *(komt achter Valerie staan en kijkt over haar schouders)* Wat hebt ge daar vast?

VALERIE: Een tekening.

VICTOIRE: *(kijkt aandachtig)* Maar dat is uwe kop.

VALERIE: Dat hebt ge goed gezien.

VICTOIRE: Wie heeft dat gemaakt? Gusteke?

VALERIE: Wie anders?

VICTOIRE: Jaagt ge die sukkelaar ook al over zijn toeren.

VALERIE: *(staat recht)* Uw manieren gij! Ik jaag niemand over zijn toeren.

VICTOIRE: Mijne kop heeft hij toch nog nooit getekend.

VALERIE: Dat zal dan aan uwe kop liggen.

VICTOIRE: Wat wilt ge daarmee zeggen?

VALERIE: Dat hij alleen oog heeft voor een fatsoenlijke kop.

VICTOIRE: Dan heeft hij zich deze keer toch lelijk miskeken.

VALERIE: Victoire gij zijt een lelijk jaloers roddelwif.

(Valerie gaat kwaad terug naar haar kamer.)

VICTOIRE: Ja loop maar weg, gij met uw fatsoenlijke kop. En probeer ook nog fatsoenlijke manieren te krijgen. En 't mansvolk uit uwe kop te zetten als ge denkt dat ge een fatsoenlijke kop hebt, lelijke Trees.

Tweëntwintigste tafereel: Victoire – Hector.

(Hector komt op van rechtsachter. Hij hoort Victoire tekeer gaan.)

HECTOR: Amai Victoire, staat 't kot in brand?

VICTOIRE: Neen, ik sta in brand. Van koleire. Valerie was hier. Ze heeft mij weer beledigd, die snertmadam.

HECTOR: Ha Valerie, die snertmadam. Dat is die oude Trees.

VICTOIRE: Ja, dat is ze.

HECTOR: Ze is wel twee jaartjes jonger dan gij.

VICTOIRE: Dat wil niets zeggen. Ik voel mij jonger.

HECTOR: Dat is 't voornaamste. En ze heeft u beledigd?

VICTOIRE: Ja, mijne kop staat haar niet aan.

HECTOR: Dat kan ik goed geloven.

VICTOIRE: Wablief! Scheelt er iets aan mijne kop?

HECTOR: Neenee, in mijn ogen niet. Wel in de ogen van Valerie. Ze is jaloers op u omwille van mij. En ik wil ze niet omwille van u. Dat verdient toch wel een beloningske. *(wijst met de vinger op zijn wang)*

VICTOIRE: Zijt ge weer daar met uw complimenten? Neen, ik zeg neen. 't Is te gevaarlijk. De anderen kunnen ieder ogenblik binnenkomen.

HECTOR: Dat is waar ook. Waar blijven ze?

VICTOIRE: Ik heb nog niemand gezien.

HECTOR: Dedju, ze zullen toch niet?

(Hector gaat naar de kamer van Sooi, klopt op de deur en kijkt even naar binnen.)

HECTOR: Dedju, ze zijn er vandoor.

(Hector gaat naar de kamer van Poliet, klopt op de deur en kijkt even naar binnen. Intussen verneukt Victoire zich bij de gedachte alleen te zijn met Hector.)

HECTOR: En zonder mij!

(Hector bestijgt de overloop, klopt op de deur bij Charelke en kijkt even naar binnen. Victoire staat te glunderen.)

HECTOR: En zonder iets te zeggen.

(Hector begeeft zich over de overloop naar Mettens kamer. Victoire wrijft zich de handen van voldoening.)

HECTOR: Ik word kotsmisselijk van dat achterbaks gedoe.

(Hector klopt op de deur van Mettens kamer en kijkt even naar binnen. Victoire is in de wolken.)

HECTOR: Dat ze wachten. Deze keer vliegen ze tegen de lamp.

VICTOIRE: Is alleman weg? *(Biedt uitnodigend haar wang aan)* Dan kunnen we misschien toch?

HECTOR: Neen dat kunnen we niet. Ik heb nu geen goesting in uw flauw complimenten. De smeerlappen, ze zijn alleen op de lappen. Maar ik zal ze erbinnen lappen.

(Hector gaat af rechtsachter.)

VICTOIRE: *(jammerend)* Dat zijn nu mannen zie. Als ze willen en niet mogen, willen ze niet als ze wel mogen. Ge kunt er kop noch staart aan krijgen. Al maar goed dat ik nooit getrouwd ben. En dat er nog nooit een man bij mij in 't bed is gekropen.

(Victoire gaat naar haar kamer.)

Drieëntwintigste tafereel: Moeder-overste – zuster Birgit – zuster Ingrid.

(Moeder-overste, zuster Birgit en zuster Ingrid komen binnen van linksvoor.)

MOEDER-OVERSTE: Tiens, hier zit niemand meer te zitten.

ZUSTER BIRGIT: En 't is nog zo vroeg.

MOEDER-OVERSTE: Ze liggen zeker al in hun bed te liggen.

ZUSTER INGRID: Nu al? Dat is niet normaal.

MOEDER-OVERSTE: Vergeet maar niet zuster, ze zijn heel oud en versleet en heel rap moe.

ZUSTER BIRGIT: Zo oud en versleten zijn ze niet.

ZUSTER INGRID : Ze zijn nog goed te been en rap met hun handen als ge niet oppast.

MOEDER-OVERSTE: Maar ge ziet toch dat ge niets ziet.

ZUSTER BIRGIT:Nee. Ge ziet niks en ge hoort niks. Dat is heel verdacht. Dat staat mij niks aan.

ZUSTER INGRID: Mij ook niet.

MOEDER-OVERSTE: (*na een wijl*) 't Is toch wel heel stil.

ZUSTER BIRGIT: Veel te stil.

MOEDER-OVERSTE: Ik denk, zij slapen al hunne slaap. Om zeker te zijn wij zullen luister aan de deur.*(Moeder-overste luistert bij Sooi en Poliet; zuster Birgit bij Metten en Charelke. Zuster Ingrid verdwijnt even rechts op de overloop. Dan komen ze terug naar voor.)* Zij slapen hunne slaap als kleine marmotten en **snurken** geen enkele snurk. Oude mensen zijn als kleine kind zuster, heel onschuldig maar soms ook hele slim en hele stout. Daarom wij moeten zijn op onze hoed of zij speel met onze voet. Doof maar een beetje het licht. Het was vandaag een zware dag. Wij moeten een goede rust rusten, want morgen er wacht weer zo'n dag.

(Moeder-overste en zuster Birgit gaan af linksvoor. Zuster Ingrid dooft tijdens het afgaan het licht van de luster en volgt dan de anderen. Enkel de muurlampjes branden nog en zorgen voor een schemerig maar toch behoorlijk licht. De accordeonspeler gaat toot in het midden van het podium en speelt wat muziek. Al spelend gaat hij daarna van links naar rechts over de overloop en verlaat het podium.)

Vierentwintigste tafereel: Sooi – Metten – Charelke – Poliet – Jerome – Victoire – Valerie – Hector – Gusteke – moeder-overste – zuster Birgit – zuster Ingrid.

(Sooi loert om de hoek rechtsachter.)

JEROME: (*zingt gedempt*) Oh Margarietje....

POLIET: Mijne hond die heeft geen pietje.

SOOI: Ssssstttt.....

(Het vijftal komt op het toneel. Sooi gaat voorop, gevolgd door Jerome, Poliet, Metten en Charelke. Aan hun manieren en aan hun kleding kan men zien dat ze alle vijf flink aangeschoten zijn.)

JEROME: Rosemarije.....

POLIET: Daarom kan hij niet vrijen.

METTEN: Zwijgen verdomme, ge gaat iedereen wakker maken.

(Het vijftal vormt een halve kring))

CHARELKE: Metten waar is die fles?

METTEN: Die heb ik in de keuken weggestopt voor Stien.

CHARELKE: Kom, we halen ze en maken ze leeg.

SOOI: Hier blijven! Ge heb al meer dan genoeg.

CHARELKE: Wanneer heeft een mens (*hik*) genoeg?

SOOI: Als hij zo zat is dat hij niet meer op zijn benen kan staan. Vooruit kruip in uwe nest.

CHARELKE: Ja maar , ik ben nog niet moe.

POLIET: Ik ook niet.

JEROME: Ik wil ook nog een slaapmutske.

CHARELKE: Dan halen we de fles en drinken ze leeg.

METTEN: Mensen zijt ge zot geworden. Dat was niet de afspraak. Ik zou in 't dorp trakteren en niet hier. Als de supersoer ons betrapt ben ik de klos. En dan kan ik het hier wel vergeten.

SOOI: Ge hebt gelijk Metten. 't Is goed geweest. We stoppen ermee voor we tegen de lamp lopen.

METTEN: Allee, toch nog iemand met een beetje gezond verstand.

POLIET: Vooruit dan maar hè. Iedereen naar zijn zijn bed. En morgen snaveltjes dicht.

JEROME: Niks gehoord, niks gezien...

SOOI: Alleen maar koppijn voor tien.

(Sooi, Poliet, Jerome en Metten gaan met onzekere stappen naar hun kamer. Charelke zet zich op de rand van de canapé en kijkt recht in de zaal. Hij begint onbedaarlijk te lachen.)

CHARELKE: *(Tussen het lachen door)* Charelke is zat. En hij heeft nog niks gehad. 't Is te zeggen... hij heeft wel iets gehad want hij is zo zat als een kanon. Maar hij wist niet dat dat kon. Nu ga ik proberen om mijne nest te vinden. *(staat recht en komt tot in het midden van het podium met het gezicht gekeerd naar de zaal. Hij steekt zijn rechterarm omhoog.)* De deur aan de rechterkant, daar is het. Dus... dat is naar die kant. *(Hij wijst naar rechts, de kant waar volgens zijn berekening de deur van zijn kamer is. Zwaar bedronken gaat hij af in de verkeerde richting en gaat binnen in de kamer van Victoire. Het blijft even doodstil, beklivend stil. Dan horen we een akelige, door merg en been snijdende gil.)*

VICTOIRE: Aaaaaaaaaaaaaa!!!!!!!!!!!! Helluuuuuuuuuppppppp!!!! Een dief!!! Een inbreker!!!! Een bandiet!!!! Een vent in mijn bed!!! Buiten!!! Eruit!!! Verkrachter!!! Smeerlap!!!!

(De deur vliegt open. Victoire in nachtgewaad, duwt Charelke ,in onderbroek, naar buiten en werpt hem zijn kleren achterna. Charelke scharrelt zijn kleren samen en zet zijn bril en hoed op. Hij probeert zijn broek aan te doen en levert hierbij een heroïsche strijd met zijn bretellen. Opgeschrikt door het lawaai komen de andere gasten, eveneens in nachtgewaad, nieuwsgierig kijken.)

VICTOIRE: Hij kroop bij mij in 't bed, de viezerik. Hij wilde mij verkrachten, de vulgaire vrouwenzot.

SOOI: Dan was hij zeker aan 't slaapwandelen.

POLIET: Anders zou hij dat nooit doen. Toch zeker niet bij u.

(Moeder-overste en zusters Birgit en Ingrid, eveneens in nachtgewaad, komen van linksvoor binnengestormd.)

MOEDER-OVERSTE: Wat passeert? Is er vuur? Is er vlam?

CHARELKE: *(wijst naar Victoire)* Zij staat in vuur en vlam.

VICTOIRE: *(wijst naar Charelke)* Hij zat bij mij in bed, révérende mère. De vuilap wilde mij misbruiken, onteren, verkrachten, mij, op mijne leeftijd, bijna tachtig en nog altijd een kuise maagd. *(begint te wenen)*

SOOI: Charelke jong, daar zou ik nog niet eens durven aan denken.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Charles ik kan niet geloof wat mijne oor hoor.

CHARELKE: Révérende mère, ik ook niet.

MOEDER-OVERSTE: Gij zijt toch gene zotte zot?

HECTOR: Eerder een zatte zot.

MOEDER-OVERSTE: Is hij ene zatte lap?

HECTOR: En hij niet alleen vrees ik.

(Jerome, Poliet, Sooi en Metten komen dreigend in de richting van Hector. Deze herpakt zich.)

HECTOR: Allee, denk ik.... dacht ik. Ik kan mij natuurlijk vergissen.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Charles, ik eis ene explicatie.

CHARELKE: Dat dacht ik al.

MOEDER-OVERSTE: Hoe komt gij op de kamer van madame Victoire te komen?

CHARELKE: Als ik dat maar wist. Van deur vergist.

MOEDER-OVERSTE: Mais bon Dieu, daarom gij moet nog niet kruipen in hare bed.

CHARELKE: Daar stond geen ander.

MOEDER-OVERSTE: Maar madame Victoire, zij lag toch zelf in hare bed.

CHARELKE: Had ik dat maar geweten.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Charles, gij moest u schaam met éne grote schaam. Ik zal u sanctioneer met éne zware sanctie. En kom nu van onder mijne oog te koom. En rap maar een beetje rap.

(Charelke wil opnieuw langs de verkeerde kant weggaan. Moeder-overste grijpt hem vast.)

MOEDER-OVERSTE: Par ici, espèce de vagabond, naar uwe eigene kamer. En kruip in uwe eigene bed.

CHARELKE: Was ik weer verkeerd? Ge ziet dat het niet moeilijk is om u te vergissen.

VICTOIRE: En morgen zult ge u komen excuseren of ik blijf geen dag langer onder dit dak.

HECTOR: Maar Victoire, het ergste is toch niet gebeurd.

METTEN: 't Is daarvoor dat hij zich moet excuseren.

SOOI: Ge had beter niet geroepen, madame victoire. Zo een kans krijgt ge misschien nooit meer.

VICTOIRE: Ge zijt allemaal dezelfde vieze vuile venten. Een man is en blijft een man. En de eerste goeie moet nog geboren worden.

HECTOR: Ja maar Victoirke, en ik dan?

VICTOIRE: Gij zijt geen haar beter gij.

HECTOR: Ja maar, Victoirke toch.

VICTOIRE: Ik wil nooit gene man meer zien.

(Victoire gaat wenend binnen in haar kamer. De gasten roepen haar met veel leedvermaak na.)

SOOI: Dan moet ge uw ogen dichtknijpen.

METTEN: Of 't licht uitdoen.

JEROME: Of helemaal onder de dekens kruipen.

POLIET: Met Charelke.

MOEDER-OVERSTE: Silence... dat volstaat. Er is al een kot in de nacht. Allemaal rap in uwe bed en slaap uwe slaap. Morgen wij zullen ons zien en spreek. Want ik heb de impressie hier passeer curieuse chose. En avant marche.

(Iedereen druipt af naar zijn kamer.)

MOEDER-OVERSTE: Zusters, ik ben getroffen. Wij denk zij slaap als kleine marmot. Maar zij doen als dikke zot.

ZUSTER BIRGIT: Ik had zo een voorgevoel, révérende mère. Het was veel te stil.

MOEDER-OVERSTE: Maar kruipen met een vrouw in bed.

ZUSTER BIRGIT: Is heel stout maar heel pikant. Dat had ge zeker niet verwacht van ons Charelke?

MOEDER-OVERSTE: Nu ik begrijp waarom hij is een 'warme' bakker. En dan nog met madame Victoire, daarvoor hij moet zijn 'een hele warme'.

ZUSTER INGRID: 't Zijn allemaal mensen, révérende mère. En ook al zijn ze oud, het blijven mensen. En dan kunt ge u aan alles verwachten.

MOEDER-OVERSTE: Is exact zuster. Als die kleine Charles is groot in de liefde, de zure citroen is misschien een rijpe **appel**. Kom we zoeken een nieuwe slaap. De morgen zal vroeg zijn.

(Moeder-overste gaat samen met zusters Birgit en Ingrid linksvoor af.)

DOEK

TUSSENSPEL

(Wanneer het doek opengaat is het podium verlaten. De poetsdames komen op van linksvoor, Gerda op kop. Ze heeft poetsmateriaal mee om stof te vegen. Ze wordt gevolgd door Mia die materiaal mee heeft om de vloer te flipperen. Tijdens hun gesprek vergeten ze verder te werken.)

MIA: *(terwijl ze hier en daar wat over de vloer veegt)* Gerda, weet ge 't al?

GERDA: Wat moet ik weten?

MIA: Awel, van die nieuwe pensionaire.

GERDA: Natuurlijk weet ik dat. Ik werk hier ook, hè Mia.

MIA: Dat is goed nieuws hè.

GERDA: Goed nieuws? Ik weet alleen dat we nu een kamer meer moeten doen.

MIA: Zo erg is dat toch niet. Maar wat ik wil zeggen, 't is een boer Gerda, een herenboer.

GERDA: En dan? Is dat zo special?

MIA: Ja maar, gij hoort precies niet goed wat ik zeg. Een herenboer.

GERDA: Ze kunnen zeggen wat ze willen hè.

MIA: Maar hij is in ieder geval stinkend rijk. Anders kwam hij hier niet binnen.

GERDA: Die hier binnen zitten zijn allemaal stinkend rijk.

MIA: Dat wel. Maar die herenboer? Zou dat niks voor u zijn?

GERDA: Voor mij? Zijt ge weer daar ja.

MIA: En 't is nog een jonkman naar 't schijnt. En nog niet zo heel oud. Als ge die eens over zijn koppeke aait en onder zijn kinneke kriebelt dan valt die misschien wel voor u. En neemt hij u mee naar zijn hofstee.

GERDA: Als hij die nog heeft.

MIA: Natuurlijk heeft hij die nog. Een boer is gehecht aan zijn grond en zijn erf. Die doet dat niet zo rap van de hand.

GERDA: En dan moet ik daar voor boerin gaan spelen. En de stallen uitmesten en de beesten verzorgen zeker. Bedankt zulle Mia.

MIA: Maar neen. Ge ziet dat verkeerd. Die heeft zijn beesten allemaal verkocht. Anders kon hij niet naar hier komen. Gij moet daar alleen de boer in de wattekes leggen en voor de rest de madam uithangen op een sjieke hofstee.

GERDA: Gij bedoelt de meid spelen voor mijnheer de boer en alle vuile karweitjes opknappen zodat hij in alle rust en vree kan genieten van zijn oude dag.

MIA: Maar neen. Zo bestaat een boer niet. Ik heb gehoord dat een boer zijn boerin op handen draagt en haar een hemel op aarde bezorgt.

GERDA: Ja? Ik heb toch wel eens wat anders gehoord.

MIA: Ja?

GERDA: Zeker ja. En 't is geen mopke dat ik vertel. Het zou zeker waar zijn. Daar waren eens drie boeren samen. Zegt de éne boer: Ik heb thuis een koe. En slim dat dat beest is. Niet te geloven. Als ik mij 's morgens verslaap en ik kom daarna in de stal dan heeft dat best zichzelf al gemolken en staat de melk klaar in de melkkruik. Amai, zegt de tweede boer. Da's straf. Maar ik heb thuis een paard, een merrie. En als ik mij 's morgens verslaap en ik ga daarna naar mijn land, dan is heel dat land al omgeploegd en ligt het klaar om ingezaaid te worden. Straf, straf, straf zegt die derde boer. Maar ik heb thuis een ezelin. En als ik mij 's morgens verslaap en ik kom in de keuken dan staat mijn eten klaar en is heel het huishouden al gedaan.

MIA: Zeg eens Gerda, dat is wel een mopke hè.

GERDA: Natuurlijk is dat een mopke. Maar ze hadden het wel alle drie over hun koe of hun merrie of hun ezelin. Geen enkele sprak over zijn vrouw en over hoe goed hij wel voor haar zorgde.

MIA: Zeg eens Gerda, als ge het zo beziet, ge moet het zelf maar weten.

GERDA: Dat weet ik ook. Voor mij gene vent meer, het weze een boer of een herenboer of wat dan ook. En nu denk ik dat onze tijd er weer ver op zit.

MIA: Oei oei, is 't weer zo laat. Tijd om ons boeltje bijeen te scharrelen voor we naar ons voeten krijgen.

GERDA: We hebben wel nog niet gedaan hè.

MIA: Dat is onze schuld niet hè Gerda. We kunnen alleen maar werken. En als het te veel is dan is het te veel. Daar kunnen wij niks aan doen.

GERDA: Ik hoop dat de mére er ook zo over denkt.

MIA: Dat zullen we rap genoeg weten vrees ik. Kom we zijn er mee weg.

(De dames scharrelen hun poetsgerief samen en vertrekken linksachter over het verhoog.)

D E R D E B E D R I J F

Vijfentwintigste tafereel: Moeder-overste – Valerie - Petra

(De morgen en voormiddag van de tweede dag. De accordeonspeler komt op van rechts, gaat over de overloop via de linkertrap naar beneden en neemt zijn plaats in rechtsvoor. Intussen speelt hij een melodie. Wanneer de muziek stopt komt moeder-overste op linksvoor, samen met Petra, de dochter van Valerie. Deze laatste draagt een aktetas, heeft weinig tijd en is zichtbaar verveeld met de hele situatie.)

MOEDER-OVERSTE: Wees welkom, mevrouw Wagemans. Zet u maar en wees gezeet. Haal ik u een drank om te drink?

PETRA: Het hoeft echt niet, révérende mère supérieure. Wilt u mijn moeder zeggen dat ik er ben?

MOEDER-OVERSTE: Natuurlijk mevrouw, ik zal uw moeder **roep**. 't Is toch een spijtige ding die moet passeer, nietwaar mevrouw?

PETRA: Ik betreur het ten zeerste, révérende mère. Ik sta ervan versteld. Dit had ik nooit durven denken.

MOEDER-OVERSTE: Ik begrijp u, mevrouw Wagemans, ik begrijp u. Gij moet maar denk, oude mensen zij zijn ook mensen. En ene vrouw blijft ene vrouw, weet ge wel. En somtijds zij is de zot van de man.

PETRA: Maar dit is toch ongehoord. Op haar leeftijd en dan nog willen trouwen. En met een boer nog wel.

MOEDER-OVERSTE: Dat is juist mevrouw. Een **zottigheid** is een **zottigheid** en kan men pardonneren. Maar trouwen, ha non, dat is een andere ding. En pas op hè mevrouw, zij ken mekaar nog gene hele ganse dag en zij geef al éne kuuske. Dat is ene sexuele **misdraging** die is niet gepermitteerd in deze gerespecteerde huis.

PETRA: Ik begrijp u, révérende mère. Wilt u mijn moeder nu maar zeggen dat ik er ben?

MOEDER-OVERSTE: Natuurlijk mevrouw, ik zal uw moeder **roep**.

(Moeder-overste gaat naar de kamer van Valerie en opent de deur. Intussen heeft Petra haar aktetas neergezet en loopt zenuwachtig op en neer.)

MOEDER-OVERSTE: Madame Valerie, er is **bezoek**. Wilt u een beetje koom asjeblief.

(Valerie komt in de deuropening en kijkt rond.)

VALERIE: Oh Petra, gij zijt het. Wat een verrassing. *(Valerie gaat naar Petra en zij geven mekaar een formele zoen.)* Ik ben zo blij dat ik u zie.

PETRA: Is het waar mama, zijt ge echt blij?

VALERIE: Natuurlijk Petra, als gij van uw kostbare tijd opoffert om mij te bezoeken, dan...

PETRA: Zeg dat wel, mijn kostbare tijd, die ik opoffer omdat gij hier stommiteiten uithaalt.

VALERIE: Stommiteiten! Welke stommiteiten?

MOEDER-OVERSTE: Madame Valerie, uwe dochter weet alles over uwe liaison met die boer. Doe maar niet of gij niet weet wat gij weet.

PETRA: Mamaa, hoe haalt ge het in godsnaam in uw hoofd?

VALERIE: Dat is niet moeilijk kind. We leven hier wel op ons eigen kleine eilandje. Maar we leven nog. En wat genegenheid, en tederheid, en bezorgdheid voor mekaar kan zo'n deugd doen in onze oude dag.

PETRA: Maar ik stuur u toch drie keer per jaar een doosje pralines.

VALERIE: "Met veel liefs en de beste groeten", zeven woorden in allerhaast neergekrabbeld op een naamkaartje van advokate Petra Wagemans. Drie keer per jaar, éénentwintig woorden om uw genegenheid, uw tederheid en uw bezorgdheid voor uw moeder uit te drukken. 't Is echt niet veel Petra.

PETRA: Maar ge weet toch...

VALERIE: Dat ge het zo druk hebt? Natuurlijk weet ik dat. En ik tracht het te begrijpen.

PETRA: Gelukkig. Dan is hiermee uw zotte kuur van de baan, hoop ik.

VALERIE: Wat bedoelt ge?

PETRA: Wel, uw verhouding met die boer. Daar wordt nu toch wel een punt achter gezet?

VALERIE: Hoe komt ge daarbij? Metten en ik.....

MOEDER-OVERSTE: Madame Valerie, zeg maar "mijnheer **Maarten**".

VALERIE: Metten en ik, wij voelen veel genegenheid voor mekaar. Wij vullen mekaars dagen.

MOEDER-OVERSTE: Met éne kuuske! Ha non, madame Valerie, dat kan ik niet tolereer.

PETRA: Mama ik wil dat gij die affaire uit uw hoofd zet.

VALERIE: Maar zij zit al in mijn hart, Petra. En wat in het hart zit, gaat niet meer uit het hoofd.

PETRA: Wat zou papa zaliger zeggen moest hij nog leven? Hebt ge daaraan al gedacht?

VALERIE: Moest papa nog leven dan zou ik nu met hem gelukkig zijn in ons eigen huis. Dan zou ‘Zegen der jaren’ voor mij heel wat anders betekenen dan een rusthuis.

MOEDER-OVERSTE: Madame Valerie, gij geniet in de “Zegen der Jaren” van een excellente verzorging. Gij hebt op tijd uw eten te eet en uwe slaap te slaap. Gij hebt recreatie, kunt lees, schrijf en spreek met de andere pensionaires. En als ge wilt een serieuze babbel, ge kunt met mij een babbel babbel.

VALERIE: Of “een dikke ei pel’, als ik niet in het rijtje loop.

MOEDER-OVERSTE: Bien sûre, madame, een beetje discipline is vereist.

PETRA: *(vleierend)* Mama, laat ons een goede afspraak maken. Ge zet die boer uit uw hoofd en we vergeten de hele zaak.

VALERIE: Dat kan ik niet, Petra. Probeer mij toch te begrijpen. Metten betekent voor mij nog wat levensvreugde.

MOEDER-OVERSTE: Mevrouw Wagemans, uw moeder is van haar zinnen van boven van binnen. *(tikt tegen het voorhoofd)* Zij blijft de zot van de boer. Geen kruid is gewast.

PETRA: Ik vrees het, révérende mère. Zij is zich blijkbaar niet meer bewust van haar daden. Als er geen beterschap komt zal ik mij verplicht zien haar naar een instelling over te brengen.

VALERIE: Petra, dat meent ge niet. Dat kunt ge niet doen.

MOEDER-OVERSTE: Uwe dochter doet hare plicht, madame Valerie. Zij is heel bezorgd.

VALERIE: Petra toch!

PETRA: Gij hebt het gehoord, mama. Het ligt geheel aan uzelf.

MOEDER-OVERSTE: Madame Valerie, gaat nog maar een beetje met uwe dochter op uwe kamer. Dan kunt ge samen nog een gesprek spreek onder vier oog. Misschien vindt ge toch nog uwe verstand.

PETRA: Laat ons hopen. Kom mama, toon mij eens hoe schoon ge hier woont.

(Petra neemt haar aktetas. Samen met Valerie gaat ze naar de kamer van Valerie.)

Zesentwintigste tafereel: Moeder-overste – Metten.

(Metten komt uit zijn kamer met beide handen aan zijn hoofd. Wanneer hij moeder-overste ziet wil hij haastig terug naar zijn kamer.)

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Maarten, gij moet niet gaan loop. Kom maar een beetje met mij.

(Metten komt terug, duidelijk niet op zijn gemak.)

METTEN: Goede morgen, révérende mère super-jeur.

MOEDER-OVERSTE: Goede morgen, mijnheer Maarten. Ik ben zeer kwaad over wat is gepasseerd. Gij hebt mij een grote ambras gebracht.

METTEN: Ik weet het, mère super-jeur. Gij moet mij verontschuldigen voor dat ‘éne kuuske’, dat per vergissing op uw wang terecht kwam.

MOEDER-OVERSTE: Gij moet niet pardonneren voor dat éne kuuske. Gij moet pardonneren voor de vergissing.

METTEN: Ik begrijp niet wat u bedoelt, mère super-jeur.

MOEDER-OVERSTE: Gij begrijpt niets. Gij zijt éne dikke dommerik. Maar gij moet wel begrijp die affaire met madame Valerie is gedaan, fini.

METTEN: Dat ligt aan madame Valerie.

MOEDER-OVERSTE: Neen, dat ligt aan mij en aan u. Hare dochter is bij haar. Als zij blijft van u de zot en zich niet kan gedraag, zij zal vlieg. Ene zotte zottin zonder verstand hoort in ene zottenhuis en niet in deze rusthuis.

METTEN: Mère super-jeur, madame Valerie heeft zeker zoveel verstand als...

MOEDER-OVERSTE: Gij zelf, wilt ge zeggen? Dat is zeer weinig, mijnheer Maarten en volstaat niet voor de rust in de "Zegen der Jaren". Want als gij nog doet wat ge doet, gij zult ook vlieg, terug naar uwe cochon en uwe koebeest. Goed gesnappen?

METTEN: Jazeker, mère super-jeur, goed gesnopen.

(Moeder-overste loopt kwaad af linksvoor.)

METTEN: De supersoeur is lelijk op hare teen getrapt. Maar wat wilt ge als ge zestig jaar moet wachten op dat eerste 'kuuske'. En dan was 't nog nog voor een ander bedoeld. Ge zou voor minder onder de voeten zijn.

(Metten zet zich moedeloos in de opazetel.)

Zevenentwintigste tafereel: Metten – Hector.

(Hector komt binnen van rechtsachter op de overloop.)

HECTOR: Zie eens wie daar zit, mijnheer Maarten, onze herenboer. Of zal ik ook maar Metten zeggen?

METTEN: Zeg wat ge wilt, het interesseert mij niet.

HECTOR: Allee zeg, precies kop in. Wat scheelt er? Een kater, voilà dat komt ervan. Er heimelijk vandoor trekken en op de lappen gaan, liefst zonder mij natuurlijk. Het zou mij niets verwonderen moest de révérende mère erachter komen. Of is er nog wat anders aan de hand?

METTEN: Dat zijn uw zaken niet.

HECTOR: Wacht, nu weet ik het. Tegenslag in de liefde. Ge hebt de bons gekregen van madame Valerie.

METTEN: Dat zoudt gij wel willen hè. Dan hebt ge ze voor u alleen.

HECTOR: Valerie voor mij alleen? 't Is te zien voor wat. Voor een plezierke? Heel graag. Maar voor een vaste relatie? Neen jong, daar denk ik zelfs niet aan. Daarvoor zijn we te oud. Die tijd is voorbij.

METTEN: Denkt ge dat? Weet ge, met Valerie... ik dacht zo... ik heb altijd hard gewerkt op mijn boerderij. En nooit een vrouw gekend, en...

HECTOR: In de varkensstront geroerd wilt ge zeggen. En een klets van een koestaart rond uw oren gekregen als ge de uier van dat beest zat leeg te sipsappen. En nu wilt ge een dame als Valerie versieren. Zet dat maar uit uwe kop boerke.

METTEN: Een eerlijke boer is beter dan een onbetrouwbare vrouwenzot.

HECTOR: Hela, let op uw woorden gij. Ik een vrouwenzot? Ja, ik heb de vrouwkes altijd heel graag gemogen. En nu nog. Ik heb er mij altijd heel graag mee geamuseerd. En nu nog. Maar er is hier verdorie weinig van dat soort speelgoed voorhanden. Maar onbetrouwbaar? Pas op hèn vriend. Als officier heb ik trouw gezworen aan vorst en vaderland. En ik heb den oorlog meegemaakt.

METTEN: En reed ge als officier ook met zo een speciale jeep?

HECTOR: Een speciale jeep? Hoe bedoelt ge?

METTEN: Awel, zo een met één versnelling vooruit en drie versnellingen achteruit.

HECTOR: Nee boerke, ik was te voet zoals mijn soldaten. Ik wilde geen privileges. En ik heb oog in oog gestaan met de vijand.

METTEN: En er korte metten mee gemaakt.

HECTOR: Korte metten mee gemaakt? 't Is te zeggen...

METTEN: Toch hard gevochten om hem tegen te houden?

HECTOR: Hard gevochten? 't Is te zeggen...

METTEN: Op de vlucht geslagen?

HECTOR: Op de vlucht geslagen? 't Is te zeggen... ik heb mij tactisch teruggetrokken.

METTEN: Tactisch teruggetrokken! 't Is te zeggen... ge zijt gaan lopen.

HECTOR: Gaan lopen? 't Is te zeggen. Als ge voor een vijand staat die oppermachtig is en die u dreigt onder de voet te lopen moet ge een keuze maken: overgave of een tactische terugtrekking. En als officier zou ik een overgave nooit overwegen. Ik zou mij altijd tactisch terugtrekken.

METTEN: Dan raad ik u aan om dat nu ook maar rap te doen officierke.

HECTOR: Ik zou niet weten waarom boerke.

METTEN: (*staat dreigend recht*) Omdat... als ge Valerie nog ene keer durft lastig vallen ge tegenover een vijand komt te staan die u niet alleen onder de voet zal lopen maar u ook een pak slaag zal verkopen dat u voor altijd en eeuwig zal bijblijven. D'accord major Hector Habort!!

HECTOR: (*staat eveneens recht. Beide mannen staan als kemphanen met gebalde vuisten met de neus tegenover elkaar.*) Zeg eens, wie denkt ge wel dat ge zijt, strontboerke.

METTEN: Ikke? Ik ben Maarten Motmans, jonkman, sedert gisteren herenboer op rust in de "Zegen der Jaren".

HECTOR: Als ge niet oppast zou dat wel eens rap kunnen veranderen.

METTEN: Het enige wat kan veranderen is het woord 'jonkman'. En dat hangt alleen van Valerie af. En nu van onder mijn ogen, verdediger des vaderlands. En als er geen tijd overblijft voor een tactische terugtrekking kunt ge nog altijd op de loop gaan gelijk een hond met de staart tussen de benen.

HECTOR: Pas maar goed op dat ik u niet op uw patattenveld parachuteer tussen de coloradokevers. Of op uwe stinkende mesthoop, waar ge thuishoort, lelijke boer!

METTEN: Waar hoor ik thuis, bekakt prullenajoorke ?

HECTOR: Hela, hela, kalm blijven hè stinkende strontveger. Of ik ga mij echt kwaad maken zulle. (*Metten komt dreigend opzetten. Hector deinst achteruit.*) Verdomme, die meent dat precies. Ik trek mij best heel tactisch terug, niet omdat ik bang maar om erger te voorkomen. Iemand moet tenslotte het meeste verstand hebben. En die iemand... dat ben ik. (*Hector haast zich af rechtsachter, achternagezeten door Metten, die ook even verdwijnt.*)

Achtentwintigste tafereel: Valerie – Petra – Metten.

(*Valerie en Petra komen uit Valerie's kamer.*)

PETRA: Mama, ik hoop dat ons gesprek duidelijk was.

VALERIE: Heel duidelijk, Petra.

PETRA: Beloof me dan dat die flauwe komedie met die... hoe heet hij ook weer?

VALERIE: Metten.

PETRA: Met die Metten voorbij is.

VALERIE: Ik beloof alleen dat ik er zal over nadenken.

PETRA: Maar mama, ge gaat u toch niet verlagen om met een boer te trouwen.

METTEN: (*is intussen opgekomen van rechtsachter en heeft ongezien een gedeelte van het gesprek gehoord.*) Wat is er verkeerd aan een boer madam? Beseft gij wel goed dat er zonder die boer geen eten op tafel zou komen, geen patatten, geen brood, geen vlees, niks, niemendal. Hebt ge daar al eens ooit aan gedacht?

VALERIE: Dat is waar Metten. Boeren zijn onmisbaar. Petra, wilt ge misschien nu kennis maken. Als ge Metten kent, zult ge heel anders over hem denken. Metten dit is mijn dochter, advocate Wagemans.

METTEN: Dat had ik al begrepen. (*wil Petra de hand reiken*) Dag madam de advocaat.

PETRA: (*negeert Mettens hand*) Ik heb er geen behoefte aan om kennis te maken met een lompe onbeschofte boer.

METTEN: Ben ik lomp madam? Dat kan. Ik ben alleszins veel te lomp om linke advocatenstreken te bedenken. En onbeschoft? Dat kan ook. Maar ik verkies toch mijn onbeschofte boerenmanieren boven de manieren van madame de advocaat.

PETRA: (*zet haar aktetas met een smak op de grond*) Ik eis dat gij mama met rust laat.

METTEN: Als 'mama' dat vraagt zal ik dat zeker doen.

PETRA: Ge gaat mij verplichten haar in een instelling te plaatsen.

METTEN: Ge moest eens durven.

PETRA: Wie gaat mij tegenhouden? Gij misschien? Ik draag de zorg voor mijn moeder.

METTEN: Een rare manier om zorg te dragen. Een dak boven het hoofd, op tijd te eten en een bed om in te slapen. En drie keer per jaar een doosje pralines.

PETRA: Ik vraag mij inderdaad af wat een oud mens nog meer nodig heeft?

METTEN: Een klein beetje liefde madam, een hartelijk woordje en wat genegenheid. Dat alles heeft een oud mens heel hard nodig. Maar dat staat zeker wel niet te lezen in uw dikke wetboeken, madam de advocaat?

VALERIE: Zo is het Petra. Gelijk Metten het zegt, zo is het.

PETRA: Mama er is nu geen tijd voor sentiment. Ge gedraagt u allebei als kleine kinderen. Maar ik verwittig u. Uw zotte kuren zijn voorbij of ik haal u hier weg. En dat hebt ge dan enkel en alleen aan uzelf te danken en aan uw fameuze ‘herenboer’. (*neemt haar aktetas op*) Ik zal straks nog even informeren bij de mère supérieur. Of ge tot rede zijt gekomen of dat maatregelen zich opdringen. En gelieve haar mijn groeten over te maken. Ik heb geen tijd meer te verliezen.

(*Petra gaat af linksvoor.*)

Negenentwintigste tafereel: Valerie – Metten.

VALERIE: Zo ken ik ons Petra niet.

METTEN: Ik vrees dat ik de zaak helemaal heb verbrod.

VALERIE: Ge moet uzelf niets verwijten Metten Ge hebt niets verkeerd gezegd of gedaan.

METTEN: Uw dochter denkt daar wel anders over.

VALERIE: Zij is overstuur. Ge moet het haar maar vergeven.

METTEN: Misschien zijn we te hard van stapel gelopen.

VALERIE: En dan dat misverstand met de mère supérieure. Zij is de schuld van alles.

METTEN: Ja, dat heeft de deur dichtgedaan. Ik zou mezelf wel tegen mijne lompe stomme kop kunnen slaan.

VALERIE: Ge kon toch niet weten dat zij daar zat.

METTEN: Ik had dat moeten weten. En we hadden haar in de waan moeten laten dat dat ‘éne kuuske’ voor haar was. Dan was er niets gebeurd.

VALERIE: Denkt ge dat?

METTEN: Daar ben ik zeker van. “Ge moet niet pardonner voor dat éne kuuske”, zei ze.
”Ge moet pardonner voor de vergissing”, zei ze.

VALERIE: Metten, wat moeten we toch doen?

METTEN: Rustig blijven, Valerie. En doen of we ze hun goesting geven. Intussen blijven we heel goede vrienden. En als de kans zich voordoet, knijpen we de katjes in het donker.

VALERIE: Gij oude deugniet.

METTEN: Wablief? Een deugniet, dat ben ik. Maar oud? Ge zult straks wat anders ondervinden. (*knijpt Valerie zachtjes in haar wang*)

VALERIE: Voorzichtig maar, ze moest eens binnenkomen. Wat een bewogen morgen. Ik ga naar mijn kamer om te rusten.

METTEN: Tot straks Valerie. Kop op. We redden het wel.

(Valerie gaat naar haar kamer. Metten zet zich neer uiterst links in de canapé.)

Dertigste tafereel: Metten – Sooi.

(Sooi komt uit zijn kamer. Zijn gelaatsuitdrukking wijst op een zware kater. In tegenstelling tot Metten draagt hij wel zijn vest maar geen das.)

SOOI: Miljaar mijne kop. Ik ga sterven. Als ik de avond haal heb ik geluk gehad. *(bemerkt Metten)* Ha Metten, hoe is het met uwe bol? De mijne staat op springen.

METTEN: Daar is de mijne nog te stom voor.

SOOI: Dat weet ik. *(zet zich uiterst rechts in de canapé)* Wat hebt ge nu weer uitgehaald? Vooruit met de geit, spreek uwe biecht. Ik zal u de absolutie geven als ik nog leef.

METTEN: De dochter van Valerie is hier geweest. De supersoer heeft haar doen komen.

SOOI: Dat is niet schoon van haar. Maar 't is te begrijpen. Gij moest dat mens ook zo nodig kussen. En dan zeggen dat het voor een ander bedoeld was. Dat is toch het grootste affront dat ge een vrouw kunt aandoen.

METTEN: Maar kunt ge nu zoiets geloven? En dat van de supersoer.

SOOI: Ja Metten, 't is ook maar een mens. En 't vlees is zwak jong, dat geldt voor iedereen.

METTEN: Stommerik dat ik ben.

SOOI: Dat hebt ge al gezegd, ge valt in herhaling. Maar die dochter, wat zegt die van heel die affaire?

METTEN: Dat het moet gedaan zijn tussen Valerie en mij. Of dat zij haar anders in een gesticht zal stoppen.

SOOI: Heb zo maar een dochter.

METTEN: Ik heb madam de advocaat eens goed mijn gedacht gezegd.

SOOI: Dat was 't stomste wat ge kon doen. En wat gaat er nu gebeuren?

VALERIE: Ik heb met Valerie afgesproken om de zaak te laten rusten tot iedereen gekalmeerd is.

SOOI: Dat is goed. Ge hebt dan toch verstand.

METTEN: En om de katjes te knijpen in het donker als de kans zich voordoet.

SOOI: Neen, ik ben mis. Ge hebt helemaal geen verstand.

(We horen moeder-overste en zuster Birgit praten aan de deur linksvoor.)

MOEDER-OVERSTE: Zuster we moeten beginnen met de verzorging.

ZUSTER BIRGIT: Jazeker, révérende mère, ik roep zuster Ingrid.

METTEN: Miljaar, de supersoer, ik ben de pijp uit.

(Metten vlucht naar zijn kamer.)

SOOI: Niet gaan lopen, Metten. Ik ben ook niet op mijn gemak bij dat gefrustreerd vrouwmens.

Eenendertigste tafereel: Moeder-overste – Sooi – Charelke.

(Moeder-overste komt binnen van linksvoor.)

SOOI: *(staat eerbiedig recht en is heel onderdanig)* Goede morgen, révérende mère supérieure.

MOEDER-OVERSTE: *(kortaf)* Goede morgen, mijnheer François. Waar zijn die andere pensionnaires? Liggen zij nog in hun bed te lig? Het uur is toch laat genoeg.

SOOI: Misschien zijn ze ziek, révérende mère.

MOEDER-OVERSTE: Of zijn ze zat. Welke ding zijn hier gisteravond gepasseerd, mijnheer François? Ik wil het weet.

SOOI: *(doet heel verwonderd)* Gisterenavond? Niets révérende mère, bij mijn weten helemaal niets.

MOEDER-OVERSTE: Gij waart niet bij die zattelappen die zat gezopen zijn?

SOOI: Ikke? Bijlange niet. *(met pijnlijke grimas)* Ik voel mij vandaag kiplekker.

MOEDER-OVERSTE: Of de kip is lekker of niet, ik wil de waarheid weet en zal ze **achterhaal**. Zo dadelijk komt de verzorging. En al de mannen met mij, bien compris? Ik groet nog de dochter van madame Valerie.

SOOI: Die is al weg, révérende mère.

MOEDER-OVERSTE: Al weg? Gij hebt haar zien gaan?

SOOI: Nee Metten, ik bedoel mijnheer Maarten heeft haar zien gaan.

MOEDER-OVERSTE: *(zet zich neer uiterst rechts in de canapé)* Mijnheer Maarten heeft mij een diepe pijn gemaakt. Ik ben zwaar geschokt van binnen.

SOOI: Van buiten is daar nochtans niet veel van te zien.

MOEDER-OVERSTE: Ge kunt nooit weet wat die boer zich heeft gepermitteerd.

SOOI: Hij heeft u bedrogen.

MOEDER-OVERSTE: Vele meer erg.

SOOI: Hij heeft u gehouden voor een dikke zot.

MOEDER-OVERSTE: Vele meer erg.

SOOI: Ik zou niet weten wat nog erger is.

MOEDER-OVERSTE: Hij heeft mij gegeeft éne kuuske.

SOOI: *(veinst opperste verbazing)* Ene kuuske? Dat bestaat niet.

MOEDER-OVERSTE: Dat bestaat wel. Op mijne wang.

SOOI: Metten jong, wat hebt ge nu gedaan.

MOEDER-OVERSTE: Op mijne linkse wang.

SOOI: Dat is heel erg.

MOEDER-OVERSTE: 't Is nog vele meer erg. Die éne kuuske was niet voor mij bestemd maar voor madame Valerie. Die boer heeft een liaison met die flikkeflooï.

SOOI: Révérende mère, ik kan mijn oren niet geloven. Mijnheer Maarten is nooit voor 't vrouwvolk geweest.

MOEDER-OVERSTE: En nochtans hij papt met die oude trees. Maar ze zullen zich gedraag of ze zullen vlieg, alletwee.

SOOI: (*pleitend*) Maar dat kunt ge toch niet doen. 't Oud zot, dat koelt wel zonder blazen. Metten heeft altijd geleefd tussen koeien, geiten, varkens, kippen en konijnen. En nu komt hij opeens tussen mensen terecht. En hij ziet een vrouw, van heel dichtbij. Hij verliest zijn verstand, het noorden, het westen en de hele santeboetiek. En wordt verliefd. Dat is toch heel menselijk.

MOEDER-OVERSTE: Ik begrijp veel, mijnheer François. Maar waarom madame Valerie? Zij alleen is niet een vrouw.

SOOI: Révérende mère, ge zou toch niet willen dat hij op u verliefd werd.

MOEDER-OVERSTE: Maar hij gaf mij éne kuuske.

SOOI: Maar gij zijt toch de bruid van Ons Heer.

MOEDER-OVERSTE: Maar Hij geeft nooit éne kuuske.

(Charelke, in broek, hemd en trui, komt heel schuw en voorzichtig binnen en blijft links op de overloop staan.)

SOOI: Als alles kan geregeld worden met éne kuuske moet ge niet wanhopen. Er zijn toch mannen genoeg. En er is nog wel iemand die u éne kuuske wil geven.

MOEDER-OVERSTE: Meent gij dat, mijnheer François?

SOOI: Natuurlijk, dat komt allemaal dik in orde.

MOEDER-OVERSTE: Nu direct?

SOOI: Nu direct? (*Sooi kijkt verwonderd. Dan dringt de bedoeling van moeder-overste tot hem door.*) Hela, hela, pas op hè. Dat bedoel ik niet zulle. Nee verdomme, dat niet. Eerst moet die man gevonden worden.

MOEDER-OVERSTE: Maar gij zijt toch ene man. En gij hebt het beloofd. Ikke wacht.

(Op de overloop verkneukelt Charelke zich in de situatie waarin Sooi verzeild is geraakt.)

SOOI: Ja maar, révérende mère, zo heb ik dat niet bedoeld.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer François, gij moet niet krabbel naar achter. Ikke wacht.

SOOI: Miljaar, wat heb ik nu aangevangen.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer François.

SOOI: Jawel, révérende mère.

MOEDER-OVERSTE: Ikke wacht.

SOOI: Vooruit dan maar? Maar op twee voorwaarden: ten eerste, ogen dicht. En ten tweede, Metten en Valerie mogen blijven.

MOEDER-OVERSTE: Eén is goed. Twee, ik zal er over denk. Drie, ikke wacht.

(Sooi maakt Charelke met gebaren duidelijk om naderbij te komen en moeder-overste een kus op de wang te geven. Charelke weigert nadrukkelijk. Sooi maakt dreigende gebaren. Charelke wil naar zijn kamer vluchten. Sooi loopt hem tegen langs rechts, grijpt Charelke vast en duwt hem met zachte dwang tot bij moeder-overste. Charelke geeft moeder-overste een kus op de rechterwang en gaat haastig naar achter. Moeder-overste slaat kreetjes van verrukking en wordt hierin gevolgd door Sooi en Charelke.)

SOOI: Is 't zo goed, révérende mère?

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Maarten, hij was beter. Men voelt hij was verliefd op die flikkeflooï.

(Charelke protesteert met gebaren.)

SOOI: Maar 't was toch al iets.

MOEDER-OVERSTE: Het was een begin. Nu zul wij ons draag naar het evangelie. Na de éne wang zal men de andere bied.

SOOI: Ja maar, révérende mère, dat had niets te maken met éne kuuske. Dat ging over een kaakslag of een oorvijg of zoiets.

MOEDER-OVERSTE: Dat is hetzelfde ding. Ene kuuske moet voel als ene slag en smaak als ene vijg. Ikke wacht.

SOOI: Amai, was ik daar maar nooit aan begonnen.

(Sooi geeft opnieuw teken aan Charelke, die eerst weigert maar zich toch opnieuw laat overhalen.)

SOOI: Pas op révérende mère, oogskes dicht, hij komt eraan. *(zijdelings)* Ze lost anders toch niet.

(Charelke geeft moeder-overste heel voorzichtig een kus op de andere wang. Moeder-overste slaat opnieuw kreetjes van verrukking en wordt hierin zoals de vorige keer bijgestaan door Sooi en Charelke.)

MOEDER-OVERSTE: Mijne mond.

SOOI: Wablief?

MOEDER-OVERSTE: Mijne mond.

SOOI: Ja maar mère supérieur, dat staat niet in 't evangelie zulle.

MOEDER-OVERSTE: Toch wel mijnheer Francois. Gij zult uw naaste bemin gelijk u zelve. Mijne mond.

SOOI: Miljaar, waar gaat dat stoppen. *(tot moeder-overste)* Dat kan niet. *(Charelke schudt eveneens het hoofd.)*

MOEDER-OVERSTE: Dat kan wel.

SOOI: Dat kan niet.

MOEDER-OVERSTE: Dat kan wel.

SOOI: Verdomme, die heeft de smaak te pakken. *(tot moeder-overste)* Révérende mère, weet ge wel wat ge vraagt?

MOEDER-OVERSTE: Ene zedige kus op mijne mond, éne maar. En dan ik zal alles vergeet en gelukkig verder leef met deze herinnering.

SOOI: Hoe kan dat nu? Gelukkig verder leven met deze herinnering als ge alles vergeten zijt.

MOEDER-OVERSTE: Dat is mijne problème. Ikke wacht.

SOOI: Révérende mère, nu gaat ge toch echt te ver. Wat gaan al die mensen zeggen?

MOEDER-OVERSTE: Welke mensen?

SOOI: Ons bezoek. Zijt ge dat vergeten?

MOEDER-OVERSTE: Dat is ook waar. Vraag of ze de ogen willen sluit.

SOOI: *(jammerend)* Gij hebt goed zeggen gij.

MOEDER-OVERSTE: Vraag het maar een beetje.

SOOI: Moet ik dat nu echt vragen?

MOEDER-OVERSTE: Ik heb toch gezegd.

SOOI: *(tot het publiek)* Hebt ge dat goed gehoord? Allee vooruit, allemaal uw ogen toe.

Allemaal heb ik gezegd. Gij ook daar. En gij, ogen toe heeft ze gezegd. Dat is niet om mee te lachen. Uw handen voor uw gezicht mag ook. Ja, dat is ook goed. Hela gij daar op de derde rij. Gij kijkt door uw vingers. Waar trekt dat op? *(tot moeder-overste)* Révérende mère....

MOEDER-OVERSTE: Ja mijnheer François?

SOOI: Ze kijken door hun vingers.

MOEDER-OVERSTE: Dat is goed.

SOOI: Nee verdomme, dat is niet goed.

MOEDER-OVERSTE: Als ze kijk door de vingers, zij zul deze slippertje ook kijk door de vingers.

SOOI: Ha zo, gij noemt dat een slippertje. *(tot het publiek)* Hoort ge dat, zij noemt dat een slippertje. *(wacht even en roept dan heel hard naar het publiek)* Komt er nog wat van, ja! *(wacht even)* Zo, dat is al beter.

(Sooi maakt Charelke met gebaren duidelijk om naderbij te komen en moeder-overste een kus te geven op de mond. Charelke weigert categoriek. Wanneer Sooi blijft aandringen zet Charelke het op een lopen naar zijn kamer. Sooi achterhaalt hem echter en duwt Charelke tot bij moeder-overste. Wanneer Charelke op het punt staat om moeder-overste een kus op de mond te geven steekt Sooi de hand op om Charelke tegen te houden. Hij trekt zijn jas uit en verbergt er het hoofd van Charelke en het gelaat van moeder-overste mee, zodat Charelke ongezien een (denkbeeldige !) kus kan geven. Daarna trekt Charelke zich terug achter Sooi. Moeder-overste slaat kreten van verrukking. Charelke trekt een vies gezicht en veegt met zijn hand over zijn mond. Tijdens deze scène zijn de poetsvrouwen van links opgekomen. Sooi wijst hen op wat er aan het gebeuren is. De poetsvrouwen houden de hand voor de mond om het niet uit te gillen van het verschieten. Wanneer de scène gedaan is lopen ze haastig af op rechts om niet gezien te worden.)

SOOI: *(tot Charelke)* Charelke, wat een gezicht! En dat voor 'een zedige kuus'!

CHARELKE: Een zedige kuus? Mijn oren ja. Ze heeft mij een ferm tong gedraaid, de hete genoffel.

SOOI: Dat meent ge niet.

CHARELKE: Dat meen ik heel zeker.

SOOI: Zeg Charelke, als ik nu eens heel nieuwsgierig mag zijn. En hoe smaakt dat, zo'n 'nonnentong'?

CHARELKE: 't Zelfde als rundstong met madeirasaus. Maar dan zonder de saus.

SOOI: Oei, dan is 't beste ervan af. *(tot de mère die nog hoorbaar en zichtbaar ligt te genieten)* Mère superieure, wat was mij dat allemaal?

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Francois, gij hebt mij ene zwoele belevens laten beleef die ik nog nooit had beleefd.

SOOI: Ja, daar ziet het wel naar uit.

MOEDER-OVERSTE: Mijn lichaam heeft een genot genoot van aan mijn kop tot aan mijn teen jong.

SOOI: Dat is allemaal goed en wel. Maar dat was wel niet de afspraak hè.

MOEDER-OVERSTE: Dat ik weet, mijnheer Francois. Ik heb mij een kleine beetje laten gaan. Mijn wil heeft dat niet gewild. Maar mijn vlees was zo zwak. Het schreeuwde om te genieten van iets wat het nog nooit had genoot.

SOOI: *(tot het publiek)* Hoort ge dat? Ze heeft haar een kleine beetje laten gaan. Charelke kan er van meespreken van 'dat kleine beetje'. *(tot de mère superieure)* Révérende mère, hebt ge er al eens aan gedacht wat uw bruid daarvan zal zeggen? De Heer van hierboven?

MOEDER-OVERSTE: Ik denk mijnheer Francois, hij heeft speciaal iemand naar mij gezend om mij in deze opperste extaas te breng. *(Charelke knikt instemmend en wijst met groot gebaar op zichzelf.)*

SOOI: Dan heeft hij daar wel een hele goede voor uitgekozen *(Charelke knikt instemmend.)*.

MOEDER – OVERSTE: Dat is zo, mijnheer Francois. Met u, hij heeft een goede keuze gemaakt.

SOOI: Met mij? Daar weet ik niks van zulle. De Heer van hierboven heeft mij in alle geval niet gestuurd.

MOEDER-OIVERSTE: Toch is het zo mijnheer Francois. En daarom hij heeft ook wel een oogje geknijpt.

SOOI: Als het in uw kraam past heeft iedereen wel een oogje geknijpt. Maar dit is niet voor herhaling vatbaar zulle. Als ge dat maar weet.

MOEDER-OVERSRTE: Dat ik weet heel goed, mijnheer Francois. Ik beloof, dit zal nooit meer gebeur...allee, subiet toch nog niet.

SOOI: Wablief? Subiet toch nog niet! Nooit meer zeg ik? Nooit meer.

MOEDER-OVERSTE: Zeg nooit nooit, mijnheer Francois. Voor deze keer het was ook nooit, maar nooit blijft zelden duur, weet je wel. Wilt ge mij nu naar mijne kamer breng?

SOOI: (*hevig*) Nee begot, nog in geen honderd jaar!

MOEDER-OVERSTE: Maar ik ben helemaal van mijn kaart jong.

SOOI: Daar verschiet ik niet van. Een mens zou voor minder van zijn kaart zijn.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Francois, ik denk ik ben ook een beetje van mijn melk.

SOOI: Die zal ook wel afgeroomd zijn.

MOEDER-OVERSTE: Ik denk het ook mijnheer Francois. En daarom gij moet mij breng naar mijne kamer.

SOOI: Sorry révérende mère, maar ik denk er nog niet aan.

MOEDER-OVERSTE: Maar ge moet, mijnheer François, ik zweef, ik zal val.

SOOI: Dat is wel uw eigen schuld. Maar 't is goed. Tot aan de deur. En geen stap verder.

MOEDER-OVERSTE: Dat is goed jong. Dan kan ik nog een beetje een rust rust voor mijne werkendag begint. (*Moeder-overste staat recht en wordt ondersteund door Sooi. Ze begeven zich langzaam naar de deur linksvoor terwijl Charelke zich verdekt opstelt.*) Want er wacht mij een zware taak. Ik zal mijnheer Charles eens ferm de bol was, die kleine vieze mormel. Kruip met madame Victoire in bed, daar zijn toch betere ding te doen.

SOOI: Heel zeker révérende mère. En Charelke kan het weten. Maar nu iets anders. Metten? En madame Valerie? Mogen ze blijven?

MOEDER-OVERSTE: Ik heb mijne verstand veel pijn gedaan over deze problème.

SOOI: Zie maar dat ge geen hoofdpijn krijgt. Dat kunt ge nu wel missen. Daarom... laat ze gewoon blijven en er is geen 'problème'.

MOEDER-OVERSTE: Ik heb mijne beslissing al besloot. Ik verlaat mij op de goede God. Als Hij een teken maakt uit de hemel, zij moog blijf. Anders zij zullen vlieg.

SOOI: Een teken uit de hemel? Maar dat is.... dat is.....

MOEDER-OVERSTE: een mirakel, inderdaad mijnheer François.

SOOI: Maar een mirakel, dat gebeurt ook niet iedere dag.

MOEDER-OVERSTE: Dat weet ik, mijnheer François. Dat weet ik heel goed. En daarom zij zullen vlieg.

(Sooi verlaat samen met moeder-overste het toneel door de deur linksvoor. Charelke zet zich rechts in de canapé. De accordeonspeler speelt een korte melodie. Sooi komt terug binnen en zet zich in de opazetel.)

Tweeëndertigste tafereel: Sooi – Charelke – Victoire.

SOOI: Charelke jong, wat hebt ge nu uitgehaald?

CHARELKE: De révérende mère drie keren gekust. En die derde keer... amai mijn oren.

SOOI: Als die terug bij haar positieven komt en er ooit moet achterkomen dat ze gekust werd

...

CHARELKE: ... door die vieze kleine mormel... En dat ze die dan ook nog een tong gedraaid heeft ...

SOOI: Ik durf er niet aan denken.

CHARELKE: Ik ook niet.

SOOI: Gisterenavond hebt ge toch weer het beest uitgehangen.

CHARELKE: (*heel onnozel*) Wat is er gebeurd?

SOOI: Zeg nu niet dat ge dat niet weet.

CHARELKE: Ik was poepeloere. Mijne kop draait en tokt vanbinnen. Ik weet echt niet meer wat er allemaal gebeurd is.

SOOI: Echt niet?

CHARELKE: Ik heb gedroomd. Van mijn Emilieke zaliger. Ik kroop bij haar in bed. Vroeger had ze dat heel graag. Maar nu wilde ze niet.

SOOI: Bij uw Emilie in 't bed? Ge zijt verdomme met uw zatte spullen bij Victoire in bed gekropen.

CHARELKE: Bij Victoire? Nondemiljaar. Dan was ik meer dan poepeloere.

SOOI: En ze eist excuses. Wacht tot ze u te pakken krijgt.

CHARELKE: Ik wacht niet. Ik ben weg.

(Charelke vlucht weg naar zijn kamer. Wanneer hij bijna aan de deur is komt Victoire uit haar kamer. Ze ontmoeten mekaar op de overloop.)

VICTOIRE: Hela schone mijnheer, ge moet niet gaan lopen.

CHARELKE: Ik ga nog wat rusten... schoon madam.

VICTOIRE: En hebt ge mij niets te zeggen?

CHARELKE: Oh ja, ik zou het nog vergeten. Goede morgen, madame Victoire.

VICTOIRE: Is dat alles?

CHARELKE: Ja... nee... 't is te zeggen... 't wordt schoon weer vandaag.

VICTOIRE: Ik verwacht wat anders.

CHARELKE: Regen? Nee nee, dat zit er niet in.

VICTOIRE: Moet ge mij niets aanbieden?

CHARELKE: Iets aanbieden? Ik heb niets. Wacht.

(Charelke komt van de overloop, neemt een bloem uit een vaas, gaat terug tot bij Victoire, knielt neer en spreekt gemaakt hartstochtelijk.)

CHARELKE: Hierzie, als uitdrukking van mijn warme gevoelens van liefde voor de mooiste jonkvrouw in de 'Zegen der Jaren'.

(Charelke reikt de bloem aan. Victoire slaat ze weg zodat de bloem op de grond valt.)

VICTOIRE: Maak dat ge weg komt, lelijke loebas. Mij nog voor de zot houden. Maar zo komt ge er niet vanaf, als ge dat maar weet.

(Charelke gaat haastig binnen in zijn kamer. Sooi zit te lachen.)

VICTOIRE: *(tot Sooi)* Gij hebt daar zeker nog plezier in?

SOOI: Nee nee, Victoire, ik doe al de moeite van de wereld om mijne lach in te houden.

VICTOIRE: Ge zult niet blijven lachen manneke. Wacht maar.

(Victoire gaat kwaad binnen in haar kamer.)

Drieëndertigste tafereel: Sooi – Metten.

(Van zodra Victoire weg is wil Sooi naar zijn kamer gaan. Wanneer hij bijna aan de deur is komt Metten uit zijn kamer.)

METTEN: Nog zo weinig volk?

SOOI: Ze liggen allemaal met een kater.

METTEN: *(zet zich links in de canapé)* Waar is de supersoeur?

SOOI: *(zet zich rechts in de canapé)* Die is voorlopig uitgeteld.

METTEN: Wat hebt ge nu weer uitgespookt?

SOOI: Dat vertel ik later wel. Want ik heb heel slecht nieuws voor u. Gij en Valerie, gij vliegt allebei buiten als er geen mirakel gebeurt.

METTEN: Een mirakel? In de 'Zegen der Jaren' gebeuren er geen mirakels

SOOI: Voilà. Dus...

METTEN: Dus wat?

SOOI: Vrees ik dat gij uw valieske moogt pakken.

METTEN: Dat zal toch niet waar zijn zeker. Voor mij is dat niet zo erg. Mijn boerderijke is nog niet verkocht. Maar Valerie, waar moet die naartoe?

SOOI: Dat komt ervan met uw zotte kuren. We moeten er iets op vinden. Kom, we gaan naar mijn kamer.

METTEN: Om wat te doen?

SOOI: Een mirakel uitvinden, dat gaan we doen.

(Sooi en Metten gaan naar de kamer van Sooi. De accordeonspeler speelt een kort wijsje.)

Vierendertigste tafereel: Gusteke – Sooi – Metten.

(Gusteke komt op van linksachter. Hij gaat tot achter zijn schildersezal, legt een nieuw tekenblad op en kijkt rond. Hij stelt vast dat hij alleen is, gaat naar de radio, zet keiharde muziek op en begint te dansen. Onder het dansen slaakt hij luide kreten. Metten en Sooi komen ongezien voor Gusteke binnen en slaan hem heel verwonderd gade. Sooi (of Metten) zet de muziek af. Gusteke danst nog een paar passen, stopt dan en kijkt verbaasd naar de radio. Hij verschrikt geweldig bij het zien van Sooi en Metten en kruipt dadelijk terug in zijn schelp.)

SOOI: Wel, wel, wel, ons Gusteke was aan 't dansen.

(Gusteke knikt verlegen 'ja'.)

METTEN: Op die schone muziek.

(Gusteke knikt verlegen 'ja'.)

SOOI: Maar de muziek stopte.

(Gusteke knikt verlegen 'ja'.)

METTEN: En ons Gusteke stopte ook.

(Gusteke knikt verlegen 'ja'.)

SOOI: Ik dacht dat gij doof waart.

(Gusteke knikt verlegen 'ja'.)

METTEN: Maar gij hoort?

GUSTEKE: *(heel verlegen)* J... ja... jaaaa.

SOOI: En ge kunt spreken ook?

GUSTEKE: J... ja... jaaaa.

METTEN: Waarom hebt ge u dan doofstom gehouden?

(Gusteke haalt de schouders op.)

SOOI: Om niet te moeten spreken?

(Gusteke knikt 'ja'.)

METTEN: Maar waarom wilt ge niet spreken?

(Gusteke beweegt de lippen om iets te zeggen maar er komt niets uit.)

SOOI: Ge kunt niet zo goed spreken. En daarom.

(Gusteke knikt heel ongelukkig 'ja'.)

SOOI: Maar Gusteke toch.

METTEN: Dat is straffe toebak.

SOOI: Dat is nog straffer dan straffe toebak. Dat is een mirakel.

METTEN: Een mirakel?

SOOI: Ja, ons mirakel. De eerstvolgende keer dat we allemaal samen bidden zegt Gusteke heel luid :”Amen”. En 't mirakel is geschied. En gij en Valerie mogen blijven. Doet ge mee Gusteke?

GUSTEKE: A.. a... amen.

SOOI: Goed jong. Ga nu maar wat schilderen. En straks gaat ge meemaken en beleven dat voor ouden van dagen in de “Zegen der Jaren” een mirakel niet uitgesloten is.

(Gusteke gaat achter zijn schildersezal staan. Sooi en Metten zetten zich rechtsvoor aan tafel.)

Vijfendertigste tafereel: Metten – Sooi – Poliet – Jerome – Hector – Charelke – Gusteke – Victoire – Valerie – moeder-overste – zuster Birgit – zuster Ingrid.

(Poliet komt uit zijn kamer met een zichtbare kater.)

POLIET: Miljaarde miljaar; mijne kop, mijne kop.

SOOI: Troost u Poliet, ge zijt niet alleen. Zet er u bij dan kunnen we met de kaarten spelen.

POLIET: *(zet zich aan tafel)* Zijt ge zot gij. Ik kan nog geen kaart voor mijn ogen zien.

(Jerome komt op van rechtsachter. Hij lijdt zichtbaar.)

JEROME: Morgen. Oei, ik kan beter zwijgen. Mijn tong is een lederen lap, mijn oren fluiten en ik zie sterrekes.

(Jerome laat zich achter in de linkse zetel neervallen. Hector komt op van rechtsachter.)

HECTOR: Goede morgen. Amai wat een gezichten. ’t Is precies geen zalig ontwaken na een wilde zuippartij. Ge kunt niet genoeg afzien, schijnheilige zatlappen.

(Victoire komt uit haar kamer.)

HECTOR: Ha Victoirke, gaat het kind? Zijt ge al bekomen van uw narigheid met die zattekul?

VICTOIRE: Ik ben geen kind, al lang niet meer. En ik ben niet bekomen, helemaal niet. Dat hij wacht.

(Victoire zet zich met een nors gezicht links in de canapé. Hector zet zich achter bij Jerome in de andere zetel. Valerie komt uit haar kamer.)

VALERIE: *(heel bedrukt)* Goede morgen.

(Valerie zet zich bij Victoire uiterst rechts in de canapé. Moeder-overste en de zusters Birgit en Ingrid komen binnen linksvoor. Allen staan recht.)

MOEDER-OVERSTE & ZUSTER BIRGIT & ZUSTER INGRID: Goede morgen.

ALLEN IN KOOR: Goede morgen, révérende mère supérieure, goede morgen zuster Birgit, goede morgen zuster Ingrid.

(Moeder-overste en de beide zusters gaan tot in het midden van de overloop. Zuster Birgit staat rechts van moeder-overste, zuster Ingrid links.)

MOEDER-OVERSTE: Iedereen is présent? Dan zal ik mijne zeg zeg. Want ik ben malcontent over de misdraging van zekere pensionnaires.

VICTOIRE: Hij is er nog niet, révérende mère.

MOEDER-OVERSTE: Wie is hij?

VICTOIRE: Mijnheer Charles, de schande in de “Zegen der Jaren”.

MOEDER-OVERSTE: Waar hangt mijnheer Charles te hangen?

HECTOR: Die ligt nog in zijn bed te stinken, de zatterik.

MOEDER-OVERSTE: Zuster, wilt gij die zatte **rik** direct **roepen**?

ZUSTER BIRGIT: Jazeker, révérende mère.

(Zuster Birgit gaat naar de kamer van Charelke.)

MOEDER-OVERSTE: En nu wil ik alles weet wat ik moet weet.

POLIET: Wat wilt u weten, révérende mère supérieure?

MOEDER-OVERSTE: Alles wat is geschied. En avant, ik luister.

HECTOR: *(flemmerig)* Ik was er niet bij.

JEROME: Waarbij?

HECTOR: Waarbij? Dat kan ik toch niet weten. Ik was er niet bij.

SOOI: Dan kunt ge beter zwijgen.

HECTOR: Ja maar, ik zeg toch niets.

SOOI: Dan moet ge nog zwijgen.

MOEDER-OVERSTE: Mijne intuïtie zegt dat hier ding zijn gepasseert die niet kunnen passeer.

SOOI: Ik zou niet weten welke ding.

(Charelke komt heel schuw uit zijn kamer, gevolgd door zuster Birgit.)

VICTOIRE: Daar is de viezerik.

VALERIE: Victoire blijf toch kalm.

MOEDER-OVERSTE: Madame Victoire en madame Valerie gij moogt zwijg. Ik zal spreek.
Mijnheer Charles gij zult uw misstap excuseer bij madame Victoire.

CHARELKE: Welke misstap, révérende mère?

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Charles, doe maar niet of ge niet weet wat ge weet.

CHARELKE: Ik kan mij niets herinneren.

VICTOIRE: Gij wilde mij verkrachten, vuil varken! Dat weet ge goed genoeg!

MOEDER-OVERSTE: Is dat zo, mijnheer Charles? Wilde gij die vieze ding doen?

CHARELKE: Révérende mère, als ik die vieze ding ooit zou doen, dan toch zeker niet met madame Vicoire.

VICTOIRE: Wablief! Ben ik daarvoor misschien niet goed genoeg?

CHARELKE: Dat heb ik niet gezegd. Maar ik heb gedroomd. Van Emilieke, mijn vrouwke zaliger. Zij was hier. “Kom”, zei ze. “Kom, mijn lief Charelke. We gaan slapen.” En

ik naar haar toe. 't Was zo lang geleden. "Ik kom, schatteke", zei ik," ik kom." En ik ging... en ik kwam... bij die heks terecht.

VICTOIRE: Hoe durft ge? Mij een heks noemen!

HECTOR: En hij liegt dat hij zwart ziet. Hij was bezopen gelijk een zwijn.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Charles, gij verdient als straf ene zware straf.. Om te doen wat ik moet doen, ik moet u verplicht om met madame Victoire te trouw.

VICTOIRE: *(wrijft zich blij verrast de handen)* Daar had ik nog niet aan gedacht.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Charles, gij kunt al begin met te geef madame Victoire ene kuus. *(Madame Victoire houdt haar wang direct uitnodigend klaar voor een kus.)*

CHARELKE: Ah neen hè, niet opnieuw. Ik heb vandaag al genoeg gekust. *(Sooi trekt een gezicht en gebaart naar Charelke van niks te verraden.)*

MOEDER-OVERSTE: Ha zo, mijnheer Charles, gij hebt vandaag nog al gekuust. Ik zou wel eens willen weet wie?

CHARELKE: *(voelt dat hij een flater geschoten heeft)* Awel... ons Emilieke zaliger hè. Maar dat was in mijn droom.

VICTOIRE: Révérende mère, hij liegt dat hij zwart ziet. Hij wil niet. Hij beledigt mij. Hij houdt ons voor de zot.

VALERIE: Dat is uw eigen schuld. Gij overdrijft de zaken. Er is toch niets ernstig gebeurd.

METTEN: Dat is juist haar koleire.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Maarten, gij zou beter uwe mond doen zwijg. Gij zit zelf in de nest met madame Valerie.

METTEN: Dat weet ik maar al te goed.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Maarten en madame Valerie, ze draag zich als kleine kinden. Mijnheer Charles draagt zich als een zatte beest. Velen dragen zich mis en zul nog biecht tot ik weet wat ik wil weet. Laat ons begin met te bezin want deze ding loopt uit mijne hand. Wij zullen bid tot het Lieve Vrouwke en om vergeving smeeek voor onze slechte gedraging. Laten we ons keer naar hare beeltenis.

(Moeder-overste komt van de overloop naar beneden en gaat met gevouwen handen onder het beeld van O.L.Lieve Vrouw staan. Sooi, Metten en Poliet staan achter haar met gevouwen handen ten hemel gestrekt. De accordeonist heeft zijn instrument weggezet en staat helemaal rechts vanvoor. Gusteke staat centraal in het midden van het toneel. Allen staan met het aangezicht gekeerd naar het beeld van O.L.Lieve Vrouw. Sooi en Metten doen teken aan Gusteke dat het moment gekomen is.)

MOEDER-OVERSTE: Lieve Vrouwke, chère Notre Dame, hier voor uwe aanschijn staan kleine mens met grote fout. Zij hebben misdaan omdat zij misdeed en vraag heel nederig vergiffenis voor hunne misse stap.

GUSTEKE: A... a... amen.

MOEDER-OVERSTE: *(kijkt om en ziet Gusteke spreken zonder zich te realiseren wat er gebeurt)* Zwijg, mijnheer August, mijn gebed was nog niet gebid. *(herhaalt)* Zij hebben misdaan omdat zij misdeed en vraag.... Mijnheer August, gij hebt gespreekt?

JEROME: Gesproken, révérende mère..

GUSTEKE: A... a... amen.

SOOI: Een mirakel is geschied.

POLIET: In de "Zegen der Jaren".

METTEN: Een teken uit de hemel.

SOOI: Voor Metten en Valerie.

HECTOR: Hier wordt een spelleke gespeeld.

(Moeder-overste neemt de bidstoel, knielt neer en maakt een kruisteken. Sooi, Metten en Poliet knielen neer op hun stoel. De accordeonist en Gusteke knielen neer op de grond. Valerie, Victoire en Jerome zetten een knie op de rand van hun zetel. Hector leunt op zijn wandelstok. Charelke en de zusters buigen naar voor en steunen met de armen op de leuning van de overloop.)

MOEDER-OVERSTE: Lieve Vrouwke, wat overkomt uwe dienaars in het 'Home Notre Dame'. Is dit Uwe signaal voor mijnheer Maarten en madame Valerie die van mekaar zijn de zot en kunnen vlieg?

SOOI: Natuurlijk, Notre Dame ziet hen graag en wil hen niet kwijt.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer August, kunt ge werkelijk spreek?

GUSTEKE: A... a... amen.

MOEDER-OVERSTE: En ook hoor?

GUSTEKE: J... ja... jaaa.

MOEDER-OVERSTE: En gij hebt dat nooit gekund?

(Sooi en Metten kijken om naar Gusteke en schudden heftig 'neen'.)

GUSTEKE: N... nee... neen.

(De accordeonspeler is heel stil tot bij de lichtschakelaar gekropen en doet de lichtjes rondom het beeld van O.L.Vrouw branden.)

MOEDER-OVERSTE: Mijne God, de licht is in de lamp en de licht verlicht mijne geest. Een mirakel is geschied.

HECTOR: Dat moet ik eerst nog zien.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Hector, zalig zij die geloof zonder te zien.

HECTOR: Ik kan zelfs niet geloven wat ik zie.

METTEN: Mogen wij nu blijven?

SOOI: Gij hebt het beloofd.

MOEDER-OVERSTE: *(staat recht en keert zich om. Ook de anderen staan recht. Sooi staat naast Hector. Metten gaat naast Valerie staan.)* Madame Valerie zij mag zeker blijf. Maar hare dochter zal mijnheer Maarten niet wil aan hare zij.

VALERIE: Ik zal met haar spreken. Zo slecht kan zij toch niet zijn.

METTEN: (*moedeloos*) Ik vrees van wel Valerie.

SOOI: Maar zij mochten allebei blijven. Dat hebt ge beloofd. Als de hemel een teken gaf. En 't mirakel is geschied.

HECTOR: Mijne frank begint te vallen.

(Sooi stampt de stok weg waarop Hector leunt. Deze komt bijna ten val.)

JEROME: Uwe mond toe gij!

MOEDER-OVERSTE: Ik zal doen wat ik kan doen. Maar ik kan niet belooft wat is niet in mijne macht. En nu iedereen maar rap naar zijne kamer voor de verzorging. (*klapt in de handen*). Vite, vite, vite. En al de mannen met mij voor ene ferme schrobbering.

(De bejaarden gaan naar hun kamer.)

MOEDER-OVERSTE: Wat denkt gij van die affaire zusters?

ZUSTER BIRGIT: Ik weet niet wat ik er moet van denken, révérende mère. Maar zijt ge niet te streng voor onze oude mensen?

MOEDER-OVERSTE: Het moet zuster, de mannen zijn niet braaf.

ZUSTER INGRID: Dat was toch uw wens. Van tijd tot tijd een beetje stout. En af en toe wat pikant.

MOEDER-OVERSTE: Zij moet ook niet overdrijf hè zuster. Er zijn paal en perk die zij moet respecteer.

ZUSTER INGRID: En ging mijnheer Maarten erbuiten?

MOEDER-OVERSTE: Zeer zeker zuster. Ik vrees hij kan niet blijf met madame Valerie. Toch doet die mirakel met mijnheer August mij diep denk in mijn gedacht.

ZUSTER BIRGIT: Ik zal hem missen, révérende mère. Mijnheer Maarten is een eenvoudig maar goed mens, die in zijn leven nog niet veel liefde heeft gekend. En die bevielging met madame Valerie gaat wel over. Zij zijn oud en zoeken genegenheid. Daar zal het wel bij blijven.

MOEDER-OVERSTE: Wij moet doen wat mevrouw Wagemans zal doen. Zij beheert de middel van haar moeder. Wij kun ons niets permitteer. (*gaat binnen bij Charelke*)

ZUSTER BIRGIT: Mijnheer Maarten bracht nieuw leven in het 'Maison Notre Dame'. 't Zou doodjammer zijn als hij niet kan blijven. (*gaat binnen bij Victoire.*)

ZUSTER INGRID: Wij zullen hem zeker missen. (*gaat af rechtsachter.*)

Zesendertigste tafereel: Metten – Valerie.

(Metten komt binnen, gekleed met jas en pet en met het valies in de hand. Hij kijkt mistroostig in het rond en wil vertrekken linksvoor. Valerie komt uit haar kamer.)

VALERIE: Metten.

METTEN: Valerie.

VALERIE: Gaat ge?

METTEN: Ik moet wel. 't Is het beste voor u, en voor mij.

(Valerie komt tot bij Metten. Deze zet zijn valies neer.)

VALERIE: Ge wilde hier toch een rustige oude dag slijten als herenboer.

METTEN: Ik ben maar een gewone boer wicht. En dat zal ik altijd blijven.

VALERIE: Dat weet ik al lang. Maar 't doet er niet toe.

METTEN: *(heel ontroerd)* Ik mis mijn boerderijke Valerie: de geur van mijn beesten en de warmte van de stal; de frisse smaak van verse melk. Ik mis mijn akkers; het uitzicht over het weiland, het graan, de maïs; de wind, de wolken, de zon, de regen.... Ik mis dat allemaal zo erg dat het pijn doet hier van binnen.

VALERIE: *(ontroerd)* Ik begrijp u Metten. Het leven in de 'Zegen der Jaren' vraagt een aanpassing, zeker voor een buitenmens als gij. Maar het went Metten, het went met de tijd.

METTEN: Die tijd wordt mij niet gegund.

VALERIE: Ik zal u missen Metten. Wij allemaal, wij zullen u missen. 't Is nog maar uw tweede dag en het lijkt of ge hier al jaren zijt.

METTEN: Ik heb hier op die twee dagen meer op zijn kop gezet dan die andere gasten op al die jaren.

VALERIE: In de 'Zegen der Jaren' moet er toch ook leven zijn. En daar hebt gij voor gezorgd. Kunt ge echt niet blijven?

METTEN: Wellicht mag ik niet blijven. Maar ik vertrek voor ik er wordt uitgegooid. Doe de groeten aan die fijne dochter van u. En dat het u goed moge gaan in het 'Home Notre Dame'. *(reikt de hand)*

VALERIE: Ik zal u missen.

METTEN: Ik u ook Valerie, ik zal u heel hard missen.

VALERIE: Gaat ge nooit terugkomen?

METTEN: Nee, nooit. Dit hier is niets voor mij.

VALERIE: Leef nog lang en gelukkig, Metten.

METTEN: Gij ook, Valerie. Gij ook zulle.

(Metten geeft Valerie een kus op de wang en vertrekt linksvoor.)

Zevenendertigste tafereel: Petra – Valerie – Moeder-overste – Sooi.

(Petra komt binnen linksvoor. Sooi wil binnenkomen, bemerkt Petra en trekt zich terug. Hij blijft in de deur staan en luistert mee.)

PETRA: Was dat die boer die ik tegenkwam?

VALERIE: Ja, dat was Metten.

PETRA: Is hij weg?

VALERIE: Ja, weg.

PETRA: Op straat gezet.

VALERIE: Neen, hij is uit eigen beweging weggegaan. Om mijnentwil.

PETRA: Dan heeft hij zijn boerenverstand eindelijk laten werken.

VALERIE: Petra, gij zijt onrechtvaardig. Metten is weggegaan omdat gij anders uw eigen moeder in een gesticht zou opsluiten.

PETRA: Mama, zo ernstig moet ge dat niet opnemen. Ik zei dat om u tot reden te brengen. Ge waart uw verstand verloren. Dat kon toch niet.

VALERIE: Metten had gerust kunnen blijven. We hadden afgesproken om alleen maar goede vrienden te zijn. En om elkaar wat gezelschap te houden en op te beuren in slechte momenten.

PETRA: Als dat zo zit had hij inderdaad kunnen blijven. Maar 't is beter dat hij weg is. Nu kunt ge dat allemaal uit uw hoofd zetten. Kijk hier eens wat ik voor u heb meegebracht: een doosje pralines.

(Valerie slaat de hand met de pralines weg zodat de pralines op de grond vallen. Moeder-overste komt uit de kamer van Charelke.)

VALERIE: Ik walg van uw pralines.

MOEDER-OVERSTE: Ah mevrouw Wagemans, gij hebt uw moeder getreft. Kom maar een beetje in mijn bureau. Wij moeten ons beraad over mijnheer Maarten.

VALERIE: Gij moet niets meer beraad. Metten is weg door de schuld van u allebei. *(loopt wenend naar haar kamer.)*

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Maarten, hij is weg?

PETRA: Ja, ik kwam hem tegen met zijn valies. Zo is het probleem meteen van de baan. Gelukkig.

MOEDER-OVERSTE: Gelukkig ja. Alhoewel, mijnheer Maarten, hij was een merkwaardig man, een impulsief maar goed mens. En merkwaardige ding zijn hier gepasseerd. Misschien een beetje geduld was toch op zijn plaats geweest. Kom laat ons uw moeder een beetje troost.

PETRA: Spijtig, maar ik moet nu werkelijk gaan. Mijn tijd is veel te kostbaar. Doe haar nog mijn beste groeten. En zeg dat ik spoedig wederkom.

MOEDER-OVERSTE: Dat zal ik zeker doen. Au revoir madame Wagemans.

PETRA: Au revoir, révérende mère.

(Petra vertrekt linksvoor. Moeder-overste gaat naar de kamer van Valerie. Ze raapt eerst het doosje pralines op en houdt het bij het afgaan ostentatief omhoog.)

SOOI: *(komt naar binnen)* Metten jong, dat had ge niet mogen doen.

(Sooi gaat hoofdschuddend terug naar zijn kamer. Het podium wordt even verduisterd en dan langzaam terug verlicht. Met een melodie gespeeld door de muzikant overbruggen we de nacht.)

Achtendertigste tafereel: al de bewoners.

(De morgen van de derde dag. Als de gasten binnenkomen zijn ze opgekleed, de mannen met vest en das. Sooi komt uit zijn kamer. Hij klopt aan bij Charelke.)

SOOI: *(tot Charelke)* Metten is opgestapt, de stommerik.

CHARELKE: Is 't echt? Verdomme hè, zo'n plezante gast.

(Sooi, gevolgd door Charelke, klopt aan bij Poliet.)

SOOI: *(tot Poliet)* Metten is weg.

POLIET: Metten weg? Dan heeft ons mirakel tot niks gediend.

(Jerome en Hector komen van rechtsachter.)

CHARELKE: Metten is weg

JEROME: Zeg dat het niet waar is.

(Victoire komt binnen samen met zuster Birgit. Zuster Birgit luistert aan de deur bij Valerie en verlaat het toneel rechtsachter.)

HECTOR: Een schone zaak. Dan maak ik opnieuw kans bij Valerie.

VICTOIRE: Hela majoor, wat vertelt gij daar?

HECTOR: Niets Victoirke, niets, ik zei alleen maar...

VICTOIRE: Ik heb wel gehoord wat ge zei. Mijn oren zijn wel oud maar nog niet versleten. Ik heb u door bedrieger. Kom nog maar eens af met uw flauw complimenten. Ge gaat dan wat anders beleven.

(Jerome, Hector en Victoire zetten zich op hun vertrouwde plaats.)

CHARELKE: Nog liever Charelke, hè Victoire.

VICTOIRE: Nog liever dood dan Charelke, viezerik.

JEROME: Oei oei oei, dood. Dat is 't laatste zulle.

(Gusteke komt op van linksachter en gaat naar zijn schildersezel.)

SOOI: Gusteke.

GUSTEKE: J... ja... jaaaa?

SOOI: Uw mirakel heeft tot niets gediend.

GUSTEKE: N... nee... neeee?

SOOI: Tot niets jong. Metten is weg.

GUSTEKE: A... aa... amen.

(Het wordt akelig stil. Iedereen zit te zuchten en met een lang gezicht voor zich uit te kijken. De stilte wordt verbroken door Stien, de keukenmeid. Zij komt op van

rechtsachter, heeft kennelijk wat te veel gedronken maar is niet ladderzat. Ze heeft de fles jenever in de hand.)

STIEN: Awel, 't is hier zo stil. Een dode?

GUSTEKE: M... M... Metten.

STIEN: Dood?

JEROME: Nee, weg.

HECTOR: *(sarcastisch)* Hij heeft vergunning voor onbepaalde duur.

STIEN: En waarom? Wat heeft hij uitgestoken?

SOOI: De mère supérieure gekust.

STIEN: Allee zeg, dat boerke heeft veel lef.

POLIET: En verliefd geworden op Valerie.

STIEN: Maar weinig verstand.

JEROME: Ze wilden trouwen

STIEN: Helemaal geen verstand.

VICTOIRE: Gelijk al de mannen.

STIEN: En daarom in 't hier zo stil.

JEROME: Wat kunnen we doen?

STIEN: Een borrel drinken, dat kunt ge doen.

SOOI: Maar gij hebt de fles.

(Stien drinkt aan de fles. Poliet trekt een pijnlijke grimas en wrijft over zijn achterhoofd.)

POLIET: Mogen wij ook eens drinken?

JEROME: Als remedie tegen onze kater van gisteren.

SOOI: Dan jankt hij misschien niet meer.

CHARELKE: Miaauuw. Amai mijne kop.

HECTOR: Ik wil ook wel een druppel.

GUSTEKE: J...ja... jaaaa.

STIEN: Ik hoor het al. 't Is al goed. Als ik drink drinkt iedereen.

(De poetsvrouwen zijn intussen opgekomen van links- of rechtsachter. Stien haalt de borrelglazen uit de zak van haar voorschot en begint in te schenken.)

MIA: Dan drinken wij ook mee. Kom Gerda, gedaan met werken.

GERDA: Waarop wordt er geklonken?

STIEN: Wij heffen het glas op de gezondheid van Metten, onze herenboer.

SOOI: Moge hij zo spoedig mogelijk wederkeren in het "Home Notre Dame".

HECTOR: Ik heb liever dat hij voor eeuwig en altijd wegblijft.

POLIET: Ge moet niet bang zijn. Die zien we nooit meer terug.

JEROME: Waarom niet? Hij heeft hier toch veel vrienden gemaakt.

HECTOR: Schoon vrienden als ge 't aan mij vraagt. Een hoop zatlappen ja.

CHARELKE: Ge kunt niet verkroppen dat ge er niet bij waart.

HECTOR: Ik kan dat goed verkroppen. Zo'n druppel zegt mij niks.

SOOI: Geef hem dan maar aan mij. *(Wil de druppel van Hector wegnemen. In het tumult geraakt de borrel leeg.)*

HECTOR: Zie eens wat ge nu doet, lelijke zot!

(Moeder-Overste en Valerie komen binnen en blijven op het verhoog staan. Zusters Ingrid en Birgit komen op van rechtsachter en vervoegen hen. Stien gaat verder met inschenken.)

MOEDER-OVERSTE: Potverdek, wat passeert? En dat onder mijne eigene neus!

STIEN: *(met dubbele tong)* Dat komt ervan als ge uw neus in andermans zaken steekt.

MOEDER-OVERSTE: Justine, gij hebt weer teveel gedrinkt. En gij schenkt de pensionaires. Ah non h , dat is niet gepermitteerd. Wie heeft die ding gekoopt?

STIEN: Metten, révérende mère super... soeur jeur. Dat is een kado van Metten, dat boerke dat zo graag nonnekes kust.

MOEDER-OVERSTE: Daar weet ik niks van. Maar hij gaf ene kado, mijnheer Maarten? Laat mij die vergif ook ne keer smaak. *(krijgt een borrel en drinkt)* Diene ding is niet slecht. *(drinkt nog een borrel)* Diene ding is zelfs goed. *(drinkt nog een borrel.)* Diene ding proeft iedere keer nog meer goed. *(begint te giechelen)* Ik voel zo ene warme gevoel van binnen. Mijnheer Francois, diene gevoel wordt steeds meer warm en meer warm en nog meer warm. *(in extase)* Ik kan voel op mijne smachtende lip diene goedheid lijk ene vurige zoen. *(streeft met haar tong over haar lippen)*

SOOI: Charelke, ze heeft het weer te pakken. Let op uw affaire.

CHARELKE: Ge kunt beter op uw eigen affaire letten... opstuiker!

MOEDER-OVERSTE: Op welke affaire moet er gelet?

CHARELKE: Op geen enkele affaire, révérende mère. Er is helemaal geen affaire. Mijnheer Francois is aan 't zwanzen. Ik weet van niks, echt waar helemaal van niks.

MOEDER-OVERSTE: Ik zou ook niet weet wat gij zou weet. Mijnheer Francois, gij moet die zwans maar niet zwans. *(giechelend)* Er zijn betere ding te doen.

FRANCOIS: Ik zou niet weten welke ding, révérende mère.

MOEDER-OVERSTE: Gij weet niet welke ding? Kom dan straks maar een beetje naar mijne kamer. *(giechelend en duidelijk te veel gedronken)* Dan gij zult wel weet welke ding.

SOOI: Gij wilt met mij iets bespreken?

MOEDER-OVERSTE: *(giechelend)* Ja.. zo kan men die ding ook noem... iets bespreek... onder vier oog.

SOOI: Iets bespreek onder vier oog? Maar dat is nu geen goed gedacht zulle.

MOEDER-OVERSTE: *(weer giechelend)* Toch wel jong. Hang maar niet uit uw onnozele piet en kom straks maar een beetje...ja?.

SOOI: Révérende mère, ik denk dat ge beter stopt met drinken. En dat ge beter in uw bed kruipt om dat warm gevoel te laten afkoelen.

MOEDER-OVERSTE: In mijne bed om dat gevoel te doen koel? Foei mijnheer Francois, dat is te rap jong. Daar ben ik nog niet aan toe.

SOOI: Ja maar, ik bedoel... ge denkt die toch zeker niet....

MOEDER-OVERSTE: Ik kan niet meer helder denk jong. Ik zal drink nog ene druppel, want diene ding voelt zo goed. Mijnheer Maarten, hij weet wat is goed. Hij is een goede man.

VALERIE: Dat heb ik van in 't begin gezegd. Maar gij wilde niet luisteren.

MOEDER-OVEERSTE: (*licht bedronken*) Madame Valerie, gij moet niet altijd zeg wat gij wilt zeg. Vergeet maar niet, "Spreken is zwijg maar zilver is goud." Ou quelque chose comme ça. Justine, zijn al de glaas gevuld? Dan zullen wij tesaam nog een drink drink op de santé van de boer, van zijne cochons en van zijn koebeest. Santé!

(*Iedereen heft het glas in de richting van de inkomdeur.*)

JEROME: Op Metten.

SOOI: Mijne beste vriend.

CHARELKE: Onze beste vriend.

GUSTEKE: Ja... jaaaa.

POLIET: Dat hij nog lang moge leven.

HECTOR: Maar liefst zo ver mogelijk van hier.

VALERIE: Op zijn terugkomst.

VICTOIRE: Kunt ge hem niet missen, oude zottin?

ZUSTER BIRGIT: Op een goed mens.

ZUSTER INGRID: Met een hart van goud.

MOEDER-OVERSTE: (*begint te snotten*) Hij was ene toffe knuul.(*hikt*)

ALLEN: Santé Metten!

(*De deur gaat open en Metten komt binnen.*)

METTEN: Schol iedereen!

ALLEN: Schol Metten.

MOEDER-OVERSTE: (*terwijl ze drinken*) Die boer is als ene kat. Hij komt altijd weer. Mijnheer Maarten, hoe is het gekomt dat gij zijt weer gekomt?

METTEN: Mère supersoeur, ik voelde mij zo alleen op mijn boerderijke. En ik besepte dat ik al mijn goede vrienden hier in het "Home Notre Dame" niet meer kon missen. En daarom ben ik maar teruggekomen.

VALERIE: (*is tot bij Metten gegaan en neemt hem bij de arm*) Metten, zijt ge echt terug?

METTEN: Dat ziet ge toch hê Valerie. Ik ben geen spook zulle.

VALERIE: En blijft ge?

METTEN: Als ik mag van (*articulerend*) "de révérende mère supérieure soeur Marie".

VALERIE: Mag hij blijven, révérende mère?

SOOI: Hij moet blijven. Er is nu al een tweede mirakel geschied in het "Home Notre Dame".

MOEDER-OVERSTE: Een tweede mirakel mijnheer Francois? Ik zie gene mirakel?

SOOI: Révérende mère, Metten, een boer in hart en nieren, die zijn vrienden in het "Home Notre Dame" verkiest boven zijn beesten op zijn boerderij, als dat geen mirakel is dat weet ik er niks meer van.

POLIET: Zo is het. Dat is een groot mirakel.

HECTOR: Ze zijn weer aan 't overdrijven zulle.

JEROME: Gij weet er niks van, gij. Ge kunt beter zwijgen.

GUSTEKE: Jaa aa. Zw...zw...zwijgen.

ChARELKE: 't Is een echt mirakel. En daarmee basta.

MOEDER-OVERSTE: Als gij allen denk dat zit zo, dan voor mij mijnheer Maarten hij mag blijf. Maar op conditie hij houdt zijne manier en doet niet meer de flikkeflooï met madame Valerie.

METTEN: Mijn manieren houden zal wel geen probleem zijn, maar dat andere...

VALERIE: Dat komt ook in orde révérende mère. Dat beloof ik.

MOEDER-OVERSTE: Als dat zo zit dan zit dat goed. Voor mij de zaak is rond. Mijnheer Maarten hij kan blijf.

POLIET: Daar drinken we op.

CHARELKE: En meer dan éne.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Charles, ik weet gij zijt een zatte zot. Maar wij hebben al zoveel gedrinkt. Nu wij zul gaan naar de kapel en dank de Notre Dame voor de terugkeer van mijnheer Maarten.

SOOI: Maar mère supérieure, dit heuglijk feit moeten wij toch uitbundig vieren.

JEROME: De verloren zoon, hij is teruggekeerd naar het rusthuis.

HECTOR: Hij was beter op zijne mesthoop blijven zitten.

MOEDER-OVERSTE: Mijnheer Hector gij kunt beter slik die vieze hoop. Mijnheer Francois en mijnheer Jerome, zij hebben gelijk. Maar eerst wij zeggen dank, dan wij drinken nog vele drank. Nu is iedereen verwacht in de kapel, vite, vite maar.

SOOI: Moet dat nu echt?

MOEDER-OVERSTE: Ja mijnheer Francois, eerst dank aan de Heer die zo goed is geweest. Daarna gij moogt uithang uw beest. En avant... vite... vite.

(De bejaarden gaan af rechts op het verhoog. Metten en Valerie blijven beneden staan. Moeder-overste wacht midden op het verhoog.)

MOEDER-OVERSTE: Eh bien mijnheer Maarten en madame Valerie. Gij hebt niet gehoord wat gij hebt gehoord?

VALERIE: Toch wel mère supérieure.

MOEDER-OVERSTE: Wat staat gij daar dan nog te staan?

METTEN Wij hebben elkaar nog zoveel te vertellen, révérende mère supérieure.

MOEDER-OVERSTE: Daarvoor er rest nog tijd tot gij legt uw laatste lood. Nu gij zijt zonder te wacht in de kapel verwacht. Vergeet maar niet mijnheer **Maarten**, het is voor u dat wij dank de Heer.

METTEN: Dat vind ik heel schoon van u, révérende mère supérieure. Wij komen zo dadelijk.

MOEDER-OVERSTE: Niet zo **dadelijk**, mijnheer **Maarten**. Maar onmiddellijk, nu direct. Compris?

METTEN: (*gelaten*) Compris révérende mère supérieure.

(Metten en Valerie gaan links het verhoog op. Moeder-overste wacht tot ze boven zijn en gaat dan rechts af naar de kapel. Metten en Valerie gaan van links over het verhoog tot helemaal rechts. Daar blijven ze weifelend staan.)

METTEN: (*wijst naar de deur van Valerie's kamer.*) Doen we het?

VALERIE: Is dat wel een goed gedacht? Ge hebt gehoord wat ze gezegd heeft.

METTEN: Dat wij niet meer mogen doen de flikke**floo**i. Van de rest heb ik niets gehoord.

VALERIE: (*na enige aarzeling*) Dat is waar. Kom we doen het. In de rapte.

(Metten en Valerie lopen op hun tenen naar het midden van het verhoog. Alvorens te verdwijnen in de kamer van Valerie:)

METTEN: Niet te rap hè Valerie. Ik moet dat allemaal nog leren zulle!

VALERIE: Dat wijst allemaal zijn eigen. Kom!!!! (*Valerie trekt Metten mee naar binnen.*)

E I N D E

